

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVI Nr. 7380

Vineri 23 iunie 1967

6 PAGINI — 30 BANI

ÎN PAG. A IV-A

• Efectul exagerării competiționale în mișcarea artistică de amatori • Itinerar de vacanță studentescă • Henri Coandă

Orșova piere și renaște

Cind apele Dunării vor fi stăvile de giganți din beton de la Porțile de Fier, pe valea râului Cerna se va forma un golfulung de aproape 10 kilometri, cu o suprafață de mai bine de 800 hectare. Pe partea stângă a viitorului golfulung va străluci vatra vechii oraș Orșova. Decandată, pe aceste locuri, stăpânește construcția. Iei și colo în balcoane au apărut însă flori. Sint semnele apariției primilor locuitori în noul oraș — 340 de familii pentru început. Pentru a ne face o imagine a orașului Orșova, așa cum va arăta în anul 1970, ne-am adresat tovarășului Alexandru Toader, secretar al Comitetului raional de partid Orșova, care ne-a înfățișat perspectiva noului oraș.

— O dată cu închiderea barajului de la Porțile de Fier, ne-a relatat tovarășul Toader, teritoriul actualului oraș se va afla la peste 30 de metri sub apă. Locuitorii de aici statul le va pune la dispoziție apartamente confortabile prin crearea unei năla dintre cele mai noi orașe ale țării.

Încadrat de un amfiteatru natural, pe malul unui golfulung, Orșova va deveni un punct de atracție pentru turiști. De aceea, pe lângă construcțiile de locuințe și social-culturale, se vor construi un hotel cu 200 de locuri, un complex turistic etc. Se află în curs sau urmează să înceapă lucrările la 2.000 de apartamente în blocuri și circa 1.500 case individuale. Pe malul stâng al golfulungului, la marginea Orșovei, a început construirea unor case individuale pentru locuitorii satelor Turfăria, Jupin și Corvânt, ale căror gospodării vor fi inundate de apele viitorului lac de acumulare. Peste 1.500 de cetățeni ai acestor comune vor locui în noul oraș Orșova.

Noua cartieră vor fi înfrumusețate de zone verzi, alei străjuite de arbuști, o esplanadă etc. Pentru deservirea viitorilor locuitori ai Orșovei, în cartiere se construiesc complexe comerciale necesare, un cinematograful cu 350 de locuri, o casă de cultură cu 600 de locuri, o bibliotecă, un dispensar, spital, policl-

nică, două băi populare, un stadion etc. Pentru cei mai înverșunati ai orașului vor fi ridicate două școli generale cu câte 16 săli de clasă fiecare, două licee cu 32 săli de clasă, laboratoare și un internat cu 180 de locuri.

Noua Orșova va avea și o zonă industrială. Pe partea dreaptă a golfulungului Cerna a și început să se pună temelii unei întreprinderi textile. În oraș vor mai funcționa șantierul navalier, portul de mărțuri și călători și alte obiective industriale.

Pentru ca cetățenii orașului să cunoască trecutul istoric și tradițiile vechii Orșove se va amenaja un muzeu unde vor fi expuse 80 de case țărănești, moara de vânt de la Pescari, moara cu cîntar din satul Globu Rău, o stîna de oie etc.

La sfîrșitul acestui an, noul oraș Orșova va începe să capete contur. Peste 600 de familii vor sărbători revoluția în noua lor reședință.

Ion CHIUJDEA
CORRESPONDENT
„Știința”

ÎN ZIARUL DE AZI:

- Un mic laborator de gândire... ■ La ordinea zilei: Masa în pauza de prinz
- Faptul divers ■ De ce se ignoră carențele sistemului cooperării interuzinale
- Asistența zooveterinară suferă de boala neglijenței

Masă rotundă la Săvinești

CE SE PETRECE ÎN EPRUBETA UNDE SE NASC GERMENII TEXTILELOR SINTETICE?

Uzina de fire și fibre sintetice — Săvinești. În mai puțin de doi ani, „vechea” uzină s-a întregit cu una nouă — Relon II — care a intrat de curând în funcțiune, iar în 1970, Săvineștii vor da față o producție de 4,2 ori mai mare decât cea realizată în anul 1965.

Asemeni altor mari întreprinderi înzestrate cu laboratoare uzinale puternice, unde cercetătorii participă la soluționarea cerințelor producției, uzina de la Săvinești posedă în incinta sa un nucleu științific viguros, bine dotat, corespunzător cerințelor modernizării continue a acestei importante ramuri a economiei naționale. Eforturile colective de cercetători s-au concretizat în unele realizări care au fost aplicate cu succes pe scară industrială, ceea ce ilustrează pregnant posibilitățile și capacitățile lui.

După cum se știe, cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat în regiunea Bacău din septembrie 1966, la mitingul ținut în această uzină, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că centrul de cercetare științifică trebuie să-și sporească aportul în viața uzinei, să-și mobilizeze mai intens forțele pentru prevenirea și înlăturarea cât mai grabnică a unor neajunsuri din procesul de producție, să întărească colaborarea cu institutele departamentale și academice. De la această vizită au trecut aproape două luni. În dorința de a arăta progresele înregistrate, precum și problemele ce-și mai așteaptă încă rezolvarea, ziarul nostru a organizat la Săvinești o „masă rotundă”, la care au luat parte reprezentanți ai conducerii tehnico-administrative a uzinei, precum și ai întreprinderilor beneficiare, cercetători științifici, specialiști din producție.

Cercetarea uzinală ține cont de opinia beneficiarilor?

— Vom înțelege și mai bine cît de însemnată este în domeniul chimiei concurența strînsă dintre cercetare și producție în incinta uzinei — a arătat ing. Vasile Belizna, directorul general al U.P.S. Săvinești — gîndindu-ne că, de fapt, o întreprindere chimică nu este decît un laborator gigant, în care se petrece, din punct de vedere calitativ, procesul de creație și similitudinilor din eprubete — desigur multiplicat și amplificat la scară industrială. Tendința actuală, pe plan mondial, este ca fiecare mare uzină chimică să dispună de centrul său de cercetare științifică. Nucleul de cercetare din uzina noastră numără astăzi peste 140 de oameni — ingineri cercetători de diverse specialități, tehnicieni, laboranți, operatori, deci, un serios potențial de cadre, care dispune de echipament științific modern, la nivelul laboratoarelor similare din lume.

Specialiștii noștri și-au îndreptat mai insistent atenția în ultima vreme spre o serie de aspecte complexe, privind elaborarea unor tehnologii noi de fabricație, îmbunătățirea finisajului textil, efectuarea de studii pentru combaterea coroziunii la instalații, cercetări de chimie analitică etc. În domeniul perfecționării și creării de noi tehnologii, de exemplu, s-au obținut unele rezultate remarcabile. Este cazul, printre altele, al elaborării tehnologiei de fabricare a caprolactamei (produsul principal

pentru realizarea reelonului). În prezent se lucrează la crearea unei instalații semindustrială pentru o nouă bază de materii prime mult mai ieftine. De asemenea, o metodă pentru obținerea unei alte substanțe chimice intermediare — sulfatul de hidroxi-amină — realizată printr-un procedeu original se află în curs de brevetare, permițînd, la capacitățile uzinei noastre, economii anuale de circa 30 milioane lei. În general, în majoritatea lor, temele de cercetare urmăresc în ultimă instanță atingerea indicatorilor tehnico-economici prevăzuți. Îmbunătățirea continuă a calității produselor noastre, reducerea pretului lor de cost și asimilarea unor produse noi.

— Ce părere au însă beneficiarii? — Însușirea rezultatelor cercetării — a arătat ing. George Bada, directorul Fabricii de tricotaje „Ti-

(Continuare în pag. a III-a)

C. I. L. - BACĂU: Fabrica de binale a atins parametrii proiectați cu 3 luni mai devreme

Cea de-a doua unitate a Complexului de Industrializare a lemnului din Bacău, fabrica de binale, a atins parametrii proiectați cu trei luni mai devreme decât era prevăzut. Darea în exploatare a celui de-al doilea tunel pentru uscarea pelulelor (care acoperă uși și ferestre), montarea a noi utilaje pentru uscarea cherestelei, organizarea mai rațională a lucrului sînt principalele fapte care au condus la acest rezultat. S-au creat astfel posibilități pentru realizarea în avans a unei producții de binale în valoare de circa 20 milioane lei. În același complex, la fabrica de mobilă, înaintarea folosirii mai bune a timpului de muncă și a mașinilor, precum și organizării raționale a transportului intern s-a obținut în acest an o producție care depășește cu 20 procente capacitatea proiectată. Însușit, sporul de capacitate ce se preconizează pînă la sfîrșitul actualului an va echivala cu producția pe un an a întregii fabrici.

(Agerpres)

Cooperativa agricolă Brănești, regiunea București. Președintele Ghijă Constantin, ing. Visoiu Barbu și brigadierul Litu Vasile evaluează producția de grâu. Foto: M. Cloș

PRIMEJIA SUBESTIMĂRII FENOMENULUI DE IMPURIFICARE A APELOR

A afirma astăzi că apele reprezintă o avuție națională a devenit, desigur, un loc comun: oricine știe că apa este un element indispensabil al vieții și unul din atributurile civilizației moderne, ale confortului urban. Mai mult chiar, cifrele spectaculoase, ilustrînd consumul de apă al marilor orașe, al producătorilor industriali, sau în domeniul irigațiilor sînt larg cunoscute și îndelung comentate. Apa a dobîndit recunoașterea unanimă ca factor prim în alimentație, igienă, producție, în agrement, turism și sport. Faptul că mari cantități de apă curată se transformă nu se impune însă, cu aceeași impetuoasă, atenției publice. Totuși, în întreaga lume, dezvoltarea economică, revoluția industrială, au adus după sine degradarea continuă a cursurilor de apă și, uneori, chiar a pînzelor de apă subterană. După cum ne declară specialiștii, există regiuni pe glob unde fîrurile sînt atât de murdare, încît consumatorii preferă să purifice, în vederea utilizării lor, apele reziduale: s-a ajuns astfel la situații cînd apele uzate, evacuate de către marile complexe industriale, sînt vîndute la licitație. Rîul Enscher, din Republica Federală a Germaniei, de pildă — ne spune ing. Nicolae Climbovschi, șeful Inspectoratului de Stat al Apeilor — este în întregime trecut printr-o stație de epurare. Fluvium Rin transportă zilnic 30.000 tone săruri. În aceste condiții, eforturile făcute pentru protecția calității apei sînt considerabile.

bitul fîrurilor și generozitatea pînzei freactice, țara noastră este socotită bogată în ape. Într-adevăr, toți indicii cantitativi pledează convingător pentru o asemenea afirmație. Dar dacă ne interesează care este situația din punct de vedere al surselor de apă — și ritmul dezvoltării noastre economice, avîntul industriei, creșterea unei rezerve de apă potabilă impune o asemenea preocupare — atunci factorii calitativi trebuie luați în primul rînd în considerare. Vom constata, astfel, că apele subterane (sursa ideală de apă potabilă) sînt utilizate într-o proporție avansată și extinderea capacităților necesită investiții costisitoare. Iată de ce alimentarea cu apă se bazează mai ales pe sursele de suprafață, pe cursurile de apă.

Cantitatea de substanțe valoroase — multe din ele cu mare cîntărit în industria noastră — irorsită în apele rîurilor, datorită însăși desfășurării procesului tehnologic, rămîne apreciabilă. Rețino atenia evaluarea pierderilor anuale la multe mii de tone de acizi organici și minerali, amoniac, fenoli, furfural; peste 34.000 t praful de cărbune, 29.000 t petrol (reziduuri), 2.000 t fibră lemnosă, 13.000 t fibră de celuloză, 1.750 t fibră lînă, 58.000 t borhot furajer, 150 t zahăr, 500 t uleiuri și grăsimi vegetale sau animale, laolaltă cu sute de tone de derivate metale, sînt aruncate, într-un an, pe „apa simbetei”. Aceste adevărate comori se irosec uneori din pricina unor tehnologii și utilaje cu parametri necorespunzători, dar și ca urmare a neglijenței, a lipsei de preocupare și de interes. Evident, este de datoria întreprinderilor și ministerelor să studieze posibilitatea evitării acelor pierderi care se datoresc proastei gospodării sau unor instalații și procedee învechite. Există însă pierderi inerente, a căror recuperare se poate dovedi nerentabilă. Dar ceea ce ne interesează în primul rînd este protejarea cursurilor de apă împotriva invaziei acestor puhoi de substanțe de preț, prefăcute, ca la un semn de baghetă magică, în otrăvuri și gunoase. Căci daunele provocate prin impurificarea apelor sînt mai mari decît valoarea substanțelor impurificate.

(Continuare în pag. a II-a)

Al treilea...

Intîlnim destul de des — în orice caz mîndri — un om care vorbește pentru care dialogul nu este decît un prilej de a afirma. Atît. Ce? Afirmarea propriilor păreri, idei, convingeri? Nu, într-o categorie impene-trabililor la argumente. Este vorba despre cei pe care adevărul nu-l interesează niciodată. Și oamenii care cred, implicit sau explicit, că totul se reduce la abilitatea în a demonstra. Pentru ei adevărul se reduce la micul interes conjunctural, la micul folos pe care îl pot trage dintr-o discuție, la micul ascendent pe care îl pot realiza în clipa aceea. Toate sînt mici (... și meschine și urite).

Un asemenea convorbitor poate fi mai inteligent sau mai informat sau mai abil decît mine și mă poate convinge că laptele e negru sau că Soarele este cel care se rotește în jurul Pămîntului. Eu pot crede sincer, convins de el, că așa stau lucrurile. Dar cît timp va dăinui eroarea mea? Și pe cîtî poate convinge el de acest „adevăr”? Hai să-i acordăm toate șansele și să presupunem că a reușit să mă convingă pentru tot restul vieții. Dar Pămîntul, care se rotește în jurul Soarelui, indiferent de ceea ce cred eu, se va opri din mers? Va înceta să se miste numai pentru că așa cred eu?

...Al treilea participant la orice discuție în doi, nevăzută și puternică, adevărul, este stîpnul disputei; el este al treilea participant, stîpnul necostat al discuției, cel care are întotdeauna dreptate. Dialogul este o întrecere cinstită, frumoasă, sportivă (în înțelesul unora uitat al acestui nobil cuvînt) între doi oameni cu un singur scop: cine ajunge cel dintîi să fie de acord cu al treilea. Treacă, de multe ori, peste sine, peste poziția de la start. Și ducîndu-l și pe celălalt.

Acesta este, cred, suprema noblete: suprema față de cel de-al treilea participant la dialog.

George-Radu CHIROVICI

CIVILIZAȚIA DIURNĂ

opinii de Ion BIBERI

O viață socială echilibrată presupune din partea cetățenilor respectarea unor norme de comportare și a unui limbaj corect. Exercițiul de fiecare zi arată, în adevăr, că ori de cîte ori polițistul și stăpînitorul de sine fac loc purtării necuviincioase apar reacții, uneori violente, din partea celor ofensați. Se va putea semnală astfel contrastul dintre liniștea și buna cuviință ce domnesc într-un grup oarecare — în tramvai, pe stradă sau înaltează ghiseelor unei instituții publice, de pildă — altele vreme cît cei prezenți se comportă civilizată, și tulburarea care apare îndată ce se rostește un cuvînt necerentat sau intervine o comportare nepotrivită a unuia dintre cei prezenți.

Atari momente de nemulțumiri nu sînt lipsite de urmări, pentru o viață socială civilizată și în regulă ei. Incidentele zilnice prilejite de brutalitatea de comportare a unora din cetățeni, care are răsunet în jurul nostru, sînt în număr mare și în activitatea profesională. Se formează astfel pe nesimțite un fel de climat de respect mutual. Popolea acestora de constatare zilnică își au rădăcini mai departe și nu au o explicație numai în comportarea nepotrivită a unor cetățeni, în momente de nemulțumire, pe care nu o pot stăpîni. Este, în cauză, din partea tuturor acelor care provoacă aceste incidente, o nerecunoaștere a semenului, răspunzînd, în fapt, unei lipse de respect de sine. Lipsesc acestor oameni întotdeauna simțul social, a valorii în sine a fiecărui om, a griji de a crea între oameni un climat de respect mutual. Semnul este judecat după aparențe; el se bucură de consideratie numai în măsura în care reprezintă o autoritate socială și nu este pretut în realitatea lui, de flintă umană.

Asistăm astfel la o duplicitate de comportare și diferentă de limbaj a aceluiași om, după situația celui pe care îl are în față: funcționarul, slugarnic față de superiori, devine tiranic față de cel mai mic și nepoliticos față de public; avocatul, care vor-

beste înflorit și supraviețuiește în sala de sedințe, injură pe stradă ca un surd; un grup de tineri se comportă gălăgios și dezordonat — dar fiecare din ei își regăsește calmul cînd rămîne singur; un spectator, la cinematograful, incurajat de întuneric, vorbește necuviincios, dar face, stîngherit, cînd se face umbră, călătorul în autobuz, respectuos față de o femeie frumoasă, tipă la sofer ca a frinat brusc, nesocotind demnitatea omului care muncește. Înregistrăm astfel, în comportarea socială, contrastul dintre o personalitate convențională, de împrumut, am zice festivă, și personalitatea reală a oamenilor, manifestată cu brutalitate. Exemplele, pe care le consemnăm în această plîngerile sosește zilnic la redacțiile ziarelor și direcțiile diferitelor instituții, se pot înmulți. Ele nu pot fi trecute cu vederea de observatorul atent al vieții sociale, de psiholog, de medic, de educator. Ne aflăm în fața unor fapte a căror semnificație trebuie depășită și a unei stări de spirit și manifestări care trebuie modificate sau suprimate.

Activitățile omenești sînt călăuzite de un fapt psihologic foarte general, acela al relației de strînsă dependență între manifestările exterioare și fondul intim al simțirii și gândirii individuale, ca și a influenței directe între grup și individ. Limbajul și purtarea de fiecare zi a unui om îl exprimă în ceea ce acesta are mai propriu, dar în același timp îl și influențează, printr-un fel de răsfîrîngere, după cum intră în viața socială. Fiecare acțiune și fiecare cuvînt al oamenilor pot fi asemănați unui bumerang: pot lovi în ceilalți, dar lovesc cu siguranță și în cel de-le-au săvîrșit sau rostit. Un zîmbet, un gest politicos, un cuvînt preventiv creează în jurul lui un câmp de destindere; o atitudine agresivă, o comportare brutală sau o insultă stabilesc o atmosferă de ostilitate, îndrîjind în același timp și mai mult pe cel în cauză. Cuvîntul și purtarea au, asadar, o îndoită semnificație: exprimă pe om, dar îl și alinațează, intensificîndu-le, dispozitiile sufletești, pînă la crearea unui fel de a fi.

(Continuare în pag. a II-a)

Marionetele

Camera generalului Ky a sărbătorit zilele acestea doi ani de guvernare. Doi ani — un adevărat record de durată dacă se ține seama de viteza cu care cădeau și se schimbau precedentele guverne de la Saigon. Într-att de rapide erau aceste schimbări, încît — cum constata cu ironie comentatorul american Drew Pearson — „nimeni nu mai putea săi dacă se află la putere marelui Minh, micul Minh sau pur și simplu Mickey Mouse”. Ultimele 14 guverne au durat în medie cîte o lună.

Și acum, doi ani! fapt pe care oamenii lui Ky îl consemnează festiv, felicîndu-se reciproc pentru subita „stabilitate” a regimului. Realitățile politice sud-vietnameze fiind arhicunoscute, secretul „tränciciei” regimului de la Saigon nu mai merită vreun comentariu. De alfel, începînd cu ministrul de război al S.U.A., McNamara, și pînă la ultimul observator politic occidental, pareerea unanimă exprimată fărăocol este că regimul de la Saigon n-ar supraviețui nici o zi dacă s-ar retrage trupele americane din Vietnamul de sud. Într-adevăr, cabinetul lui Ky nu intrumeste nici unul din atributurile caracteristice unui guvern, chiar din cele mai instabile. Compozenții săi sînt simple fantome politice, marionete dirijate exclusiv de marii lordi de la Washington.

Deși au trăsături foarte distincte, regimurile marionete nu-și găsesc definiția în dicționar. Drapele în vestmintele naționale, pentru a masca o politică antinațională, ele constituie în esență brațul prelungit al imperialismului, veșnic și interesele acestuia.

În astfel de cazuri nu-și vorba de creșterea unor presiuni economice, politice sau militare de către cercurile imperialiste asupra altor țări, ci de conducerea efectivă pe care și-o asigură aceste cercuri într-o zonă sau alta prin guvernarea marionetă cărora le revine rolul de administratori și executanți ai puterii străine.

Reprezentanților imperialismului american le place adesea să afirme că Statele Unite nu sînt o putere colonială în sensul clasic al cuvîntului, că practicele colonialismului nu le-ar sta, pasivitate, la inimă. Dar care e deosebirea între dominația colonială și dominația exercitată prin intermediul regimurilor marionete? În ambele cazuri este vorba de o ingerință directă neîngădită în treburile interne ale altor țări, de ignorarea drepturilor suverane și a intereselor fundamentale ale popoarelor, de transformarea independenței politice într-o simplă ficțiune, de instaurarea celor mai condamnabile practici de opresiune și exploatare a maselor. Ce tip de dominație — dacă nu colonială — este actuală instaurată și menținut de S.U.A. în Vietnamul de sud, Coreea de sud, în străvechiul teritoriu chinez Taivan, în Haiti, Nicaragua și în alte părți ale lumii?

Guvernanții marionete sînt oameni selecționați dintre reprezentanții celor mai reacționare cercuri din țara respectivă, personaje rupte de propriile lor popoare și gata oricînd să transforme interesele naționale, auzite și chiar vîetele oamenilor într-un obiect de tranzacție cu imperialismul.

Cu proficacitate inocentă, un observator politic american puneă odată întrebarea: de ce nu căușim în zonele respective oameni de încredere ai Washingtonului dar care să se bucură, în același timp, de autoritate și sprijin din partea propriilor lor popoare? Pentru că astfel atributurile amintite se exclud reciproc. Într-un arti-

(Continuare în pag. a V-a)

FAPTUL DIVERS

Revers

Revenind la locul unde sînt parcase mașina, ing. Teodor Nișcă din București, a găsit sub ștergătorul parbrizului un bilet. I se comunica: „V-am lovit mașina, din greșală, în fața, la bară. Vă rog, telefoniți la 11 67 69, îngr. Adrian, pentru dațune”. Cîntecul omului, firește, e laudat (dar alădată, nu mai părăsiți locul tamponării decît în prezența agentului de circulație!).

Fără tolerantă!

Zimnicea. Comuna Fintinele. Plaua cu gălăcie. Inghiorțată de casa d-sale, profumată de Paula Pricu a trimis două cleve (din ora 1) să-i pună la adăpost curca și puia. În curtea casei se află un puț în paragină. Alergînd după puia, una dintre fetele (Emilia Coocean din clasa a VII-a) a călcat pe scîndurile putrede de la puțul, prăbușindu-se în gol 30 de metri. Moartea a fost fulgerătoare. Fîrtașul tribunalului ca aplica profesorilor irrespunșabile pedepșă meritată. Cum va proceda însă Ministerul Învățămîntului? Dispunem și de alte probe incontestabile, în care cadre didactice din mediul rural folosesc elevii la treburi personale. La Zimnicea s-a pus capac la toate. O secțiune exemplară este absolut necesară.

Evrika!

Pină de curînd, restaurantul cu autoservire „Pescăruș” din Constanța (foarte solicitat de turiști), avea o singură casă, la capătul liniei de autoservire. Și treburile mergeau bine. Un ințeles s-a găsit la o inovație. S-a introdus o a doua casă, la ieșirea din restaurant. Și acum la una se face nota de plată, la cealaltă se închează. Totul conform schemei birocratice: „De ce simplu, cînd se poate complicat?”. La care adăugăm: „De ce să complicăm argumentarea, cînd măsura (contra birocratiei) este extraordinar de simplă!”

Șah la mită!

Fapta șahistă e doborîdit de graud. Un om al legii, în loc să vegheze cu strînicie la respectarea legalității, încalcă el însuși, cu brutalitate, legea. Gheorghe Chiriță, juristul din Buzău, a primit de la salariatul Iorgu Constantin 500 de lei drept mită pentru a-i înlesni acestuia încasarea decontării alocuției de stat pentru copii. Cei doi au fost prinși în flagrant delict în momentul cînd încheiau tirgul. Acum vor da socoteală în fața justiției. Juristulului știe ce-l așteaptă. Cunoaște legea — acum, mai bine ca orîcînd.

Gîștele din Diosig

În comuna Diosig (Oradea) cu murit subit câteva cîrștiri de gîște. Aproximativ 80. Cauza? Proasta inspirație a conducătorii C.A.P. Diosig. De-ași căpota o parcelă cultivată cu porumb, prin împiedicarea unei mari cantități de boabe îmbibate cu o puternică substanță toxică. Desigur, se putea găsi un alt procedeu de „apărare”. Ar fi fost preferabil ca cele 80 de gîște să se rumenească la țară. Dar asta este... altă gîșcă, în altă țară. Pentru celelalte, cine plătește? Li va pieri, cu siguranță, poța de gîșcă.

În bancă

Casierul Cooperativelor de consum din Olteni (Drajănești) Dumitru Iuș, a depus la bancă cu 30.000 lei mai puțin decît încasase. Credea că pădălela prindeva. Dar nici n-a apucat să cheltuiască banii însuși, cînd s-a văzut condamnat la 9 ani închisoare (cu confiscarea averii) și obligat la restituirea sumei delapidate. Morala? Dacă stătea în... banca lui, n-ar fi intrat în conflict cu Banca statului și n-ar fi ajuns pe banca acuzatilor.

Flotant la nevastă?

Mahurut I. Mahurut (str. dr. Felix 61 București) s-a căsătorit în urmă cu doi ani. S-a mutat la domiciliul soției. Ii mai trebuia o aprobare de la Statul popular rațional „30 Decembrie” (Șoaniul localiv). Dar nici astăzi omul n-a reușit să smulgă această aprobare. De doi ani este purtat pe drumuri, nejustificat. (În tot acest timp a locuit flotant la soție!) Mai mult, cei de la Spațiul localiv, ultima dată, l-au apostrofat: „Cum, vii tocmai după doi ani să soliciți repartiția? Cîta nelegiuire!” Nelegiții, desigur, dar din partea cui? Cîra păcătoșului...

Rubrică redactată de: Ștefan ZIDĂRIȚĂ Ștefan DÎNICĂ cu sprijinul corespondenților „Scînteii”

La ordinea zilei: MASA ÎN PAUZA DE PRÎNZ

Tradiționala gustare de prin părințele Clujului — pîta, slana și ceapa — ce obișnuia s-o ia în pauza de masă, pe bancul mașinii sau pe birou muncitorii și funcționarii — a început treptat să dispară. Sînt preparate preparate mai variate, servite în condiții igienice. Ca urmare, în majoritatea unităților industriale, instituțiilor de stat, școlii, însoțite de învățămînt superior, spitale din regiune au luat ființă chioscuri alimentare, bufete și chiar restaurante. Mai ales odată cu intrarea în vigoare a noului program de lucru, problema unei aprovizionări și de servicii cît mai corespunzătoare a salariaților a devenit o preocupare de seamă a organelor locale.

În colaborare cu comertul, conduse de unitățile industriale și administrative au organizat o desfacere mai complexă, deschizînd noi unități alimentare, ce pot oferi un sortiment bogat și variat de produse.

Merită o apreciere pozitivă felul cum este organizată servirea mesei în pauza de prînz la uzina de piatrărie și încălțămînt, „Clujeana”. În incinta fabricii funcționează de mai multă vreme restaurantul „Muncitorul”, aparținînd întreprinderii de alimentație publică „Someșul”. Aici se poate lua o masă gustoasă alcătuită din două feluri și desert la prețul de 4,50 lei. Calitatea mâncărilor, prețul convenabil au determinat ca numărul de salariați să devină abonați permanenți. În afară de aceasta, cine dorește poate lua masa „la carte”, căci restaurantul pregătește zilnic 4 feluri de supe și ciorbe, 10-15 mîncăruri, prăjiturii și, în același timp, răcoitoare, lactate proaspete etc. Peste 400 de persoane iau masă în acest mod. Încercînd să răspundă cît mai bine cerințelor salariaților, restaurantul oferă, pe bază de abonament, și mîncare pentru acasă, salariații putînd lua suferțele la ieșirea din schimb. Tot de această unitate mai ține și un bufet expres, cu mîncăruri reci, dulciuri, răcoitoare, cafele. Buna organizare a deservirii se datorează și preocupării organelor administrative ale uzinei, care au programat pauza de masă pe secții și ateliere. În felul acesta se evită aglomerația și nu se depășește timpul de pauză stabilit. Ar mai fi de menționat că același restaurant îndeplinește și alte servicii, între care distribuția alimentelor de protecție: zilnic 700 litri de lapte, 200 sticle de sifon, untură, slănină etc. La intrarea în uzină s-a deschis de curînd și un mic bufet cu gustări reci, produse locale, prăjiturii, dulciuri, astfel încît cei care doresc asemenea produse să nu fie nevoiți să facă drumul pînă la restaurant. Tovarășul Ladislav Tarcea, șeful unității, ne-a spus că se studiază și posibilitatea deplasării în secțiile și atelierele fabricii a unor bufete mobile, cu un sortiment asemănător, inclusiv cu țigări.

Modul de funcționare a acestor unități, ca și a altora reflectă nu numai preocuparea organelor comerciale, ci și a conducătorilor întreprinderii, colaborarea dintre acestea. La atelierele de reparat material rulant „16 Februarie”, conducerea a pus la dispoziția întreprinderii de alimentație publică un local corespunzător pentru amenajarea unui bufet expres, care oferă un sortiment bogat de preparate calde și reci. La D.S.A.P.C. și Direcția regională C.F.R. sînt, de asemenea, unități care sînt în bună măsură exigentele salariaților. În alte locuri, problema mîncării în pauza de prînz a fost rezolvată cu ajutorul cantinelor. Unele servesc mai multe meniuri, altele au organizat — ca la uzina „Carbochim” — bufete bine asortate; la Turda, o unitate de alimentație publică din apropierea fabricii „Electroceramică” a organizat, inițial, un bufet cu un orar de o oră pe zi. Cerințele fiind mai mari, s-a alcătuit un program care acoperă ziua întreagă. Peste tot, deservirea s-a organizat pe secții și servicii. Cele enumerate dovedesc cu prisosință că acolo unde există preocupare și înțelegere pot fi depășite chiar și asemenea piedici cum ar fi lipsa de spațiu — de altfel greutățile principale.

Unii conducători de întreprinderi și instituții școltești însă că organizarea unor asemenea unități este o povară și, pentru a-și justifica lipsa de preocupare, spun: „muncitorii noștri preferă pîta cu slănină”. Alții, bunăoară cei de la fabrica de ciment din Turda, susțin că bufetele din întreprinderi ar putea prejudicia interesele producției. Din aceeași motive n-a fost încă organizată deservirea în pauze nici la fabrica de sticlărie, nici la întreprinderea de fabricație și nici la alte întreprinderi din Turda.

În unele locuri, unitățile de alimentație funcționează în condiții cu totul necorespunzătoare. Cîine-si poate închipui că într-o clădire cum este cea a Tribunalului din Cluj — clădire în care funcționează și alte instituții și unde circula foarte mulți oameni — nu se poate găsi o încăpere mai onorabilă decît ungherul igrasos oferit bu-

fetului, unde nu pot lua o gustare, chiar inghesuit, mai mult de 10 persoane? Ne-am oprit și la uzina „Unirea”. În afară de faptul că bufetul e amenajat într-o baracă total necorespunzătoare, aici, unde muncesc în schimb 2.300 de oameni, nu găsești aproape nimic — nici gustări, nici lactate, nici mîncăruri răcoitoare. Bufetul stă acolo de ochii lumii, dovedind cît de formal este privită rezolvarea unor cerințe elementare salariaților. La uzinele „Industria sîrmei” din Cimpia Turzii, unde muncesc circa 6.000 de oameni, există doar două chioscuri alimentare mici. Pe lingă faptul că nu sînt suficiente ca număr, ele sînt deficiente și prin slaba aprovizionare. „Sîmțim nevoia să ni se servescă și unele mîncăruri gătite, ca la bufetele expres, produse lactate și de panificație” — ne-au spus mulți dintre muncitorii cu care am stat de vorbă. Conducerea uzinei și-a făcut planul de a organiza în cadrul cantinei din incintă un bufet expres, de a lăsați numărul chioscurilor alimentare, dar deocădată doar pe hîrtie, motivînd cu lipsa de spațiu. Dar și această piedică ar fi putut fi mai curînd înlăturată. Doar Instrucțiunile Ministerului Interioarei și Centrocopului sînt foarte clare: în întreprinderile noi sau acolo unde încă nu sînt condiiții, aprovizionarea în timpul pauzei de masă se va face prin puncte volante — căminurile și chioscurile alimentare, dar deocădată doar pe hîrtie, motivînd cu lipsa de spațiu. Dacă ar exista mai mult interes, problema ar putea fi deci rezolvată fără întârzieri.

REGIUNEA CLUJ

La Direcția regională comerțului a fost analizată activitatea unităților ce funcționează în cadrul întreprinderilor și instituțiilor. Au fost luate măsuri pentru înzestrarea acestora cu utilajul comercial necesar. S-a luat legătură cu conducerea unităților care n-au avut pînă acum bufete și s-a discutat posibilitatea înființării lor în încă 13 locuri. Potrivit însă dispozițiilor în vigoare, trebuie să se asigure ca în toate întreprinderile și instituțiile să fie organizate bufete și chioscuri, unităților respective revînzîndu-le obligația de a pune la dispoziție spațiile și instalațiile necesare. Bufetele pot fi organizate de întreprinderi, instituții, organizații comerciale, cooperative de consum, sfaturi populare și de cantinele unităților, respectivîndu-se regimul de preluări în vigoare. În întreprinderile unde funcționează cantine, sarcina deservirii lucrătorilor în timpul pauzei le revine acestora.

Totodată, este necesar să se acorde o atenție mai mare aprovizionării bufetelor cu un sortiment corespunzător de mărfuri. Tovarășul Ion Bodocan, director adjunct al Direcției comerțului regional, ne spune că mulți muncitori „cîre lucrează în schimburi, în fabricii și uzine, ar dori să fie servii cu mîncare la locul de muncă și chiar să poată cumpra cîteva porții pentru acasă. Ținînd seama de aceste nevoi, producerea sortimentelor trebuie să se realizeze — după caz — fie prin unitățile comerciale de care aparțin bufetele, fie de centre de fabricație special organizate, sau pe loc, folosîndu-se sursele de aprovizionare cele mai ieftine.

Organele locale sînt chemate să urmărească și dotarea cu utilaje a acestor unități, prin redistribuirea celor existente de la unități comerciale unde nu sînt folosite, luînd orice măsuri în plus pentru a se evita aglomerațiile și a se asigura deservirea la nivel corespunzător a tuturor salariaților.

Al. MUREȘAN
corespondentul „Scînteii”

REGIUNEA CLUJ

Totul se reduce, în esență, pentru educatori, la formarea unor deprinderi care să creze, în viața tinerețului, o dispoziție interioară de seninătate și calm, de respect pentru sine și pentru ceilalți. Acest climat, definitiv deopotrivă individului și grupului social, se stabilește cu timpul, prin strînsa interdependență dintre individ și viața socială, privită în manifestările cotidiene ale acesteia. Pentru psiholog, totul se reduce, în adevăr, la această creație a unor bune deprinderi. Educația copilului, ca și viața adultului presupun formarea unor obiceiuri statornice, a unei supravegheri de sine și a respectării unor principii de conduită. Rolul deprinderilor în viața sufletească este esențial. Personal, l-am subliniat însemnătatea mai de mult, în tratamentul alcoolismului, în suprimarea fumului, sau în combaterea diferitelor vicii. Totul se reduce la un efort de început, al creării unor deprinderi, sănătoase, ca și la înlăturarea vechii obișnuințe, păgubitoare sănătății morale sau corporale. Mai tirz, obișnuința își creează răgaz și ajută neabătut de mult pe omul de bună voință, care își impune o nouă disciplină de viață, oricare ar fi aceasta: respectarea unui regim alimentar, înălțurarea unei regim deprinderi, obișnuința de a vorbi „sau de a se comporta politicos.

În toate procesele sufletești care presupun constituirea unor bune deprinderi, așadar a unei educații în-

Un mic laborator de gîndire...

Încheierea anului școlar în învățămîntul de partid constituie pentru toți cei ce într-o măsură mai mică sau mai mare, și-au adus contribuția la buna lui desfășurare, un prilej de bilanț, de reflecție pe marginea acestei activități, iar bilanțul, la rîndul lui, duce mai departe, generează gînduri de viitor. Întrucît lucrez de cîțiva ani ca propagandist la Cabinetul orașeanesc de partid București, aș vrea să-mi spun părerea asupra unor lucruri ale acestei activități, să aduc în discuție unele probleme rezultate din propria mea experiență.

În anul care a trecut s-a vorbit mult despre caracterul creator pe care trebuie să-l aibă învățămîntul de partid. Este o cerință de prim ordin, dar ce înseamnă, de fapt, caracter creator, cum poate fi el realizat și conturat mai slab în unele cercuri. În cercuri de studiu — chiar de tip superior — am întîlnit nu o dată următoarea situație: cursanții citeau diferite materiale, le conspectează, se pregătesc și cer insistență să ia cuvîntul în seminari în legătură cu o anumită problemă. Dar intervenția lor este fadă pentru că nu face altceva decît să reproducă — mai mult sau mai puțin fidel — una din sursele bibliografice. Am întîlnit și situații cînd luările de cuvînt — citirea unui text mai bine-zis — nu aveau decît o foarte slabă legătură cu problema în discuție. Omul își făcuse unele însemnări acasă și nu izbutea să iașă din litera lor. Dacă propagandistul acceptă această situație, întregul seminar se transformă într-o suită de monologe; el nu captivă, ci plictisește, provoacă regretul pentru prețiosul timp pierdut.

Cum să evităm asemenea seminarii? Cum să însușim de fapt învățămîntului spiritul creator? După părerea mea, mai ales în cazul unor forme de tip superior, din capul locului trebuie să plecăm de la ideea că noțiunile de bază redactate anterior sînt cunoscute și să axăm discuțiile pe probleme noi, care-i interesează pe cursanți și merită să fie aprofundate. Este știut faptul că nu pentru toate problemele există răspunsuri gata, soluții definitive. Perpetua schimbare în care se află natura, societatea ridică mereu probleme noi, care se cer studiate, soluționate. Cred că nu greșesc afirmînd că asemenea probleme pot și este bine să fie abordate și în învățămîntul de partid. Experiența arată că tocmai dezbaterile lor poate infuza spirit creator seminariilor; un cerc, mai ales de tip superior, poate deveni astfel un mic laborator de gîndire, în care să se emită ipoteze, să se nască controverse, să se ciocnească păreri.

S-ar putea obiecta că, lăsîndu-i pe cursanți să abordeze probleme neelucidate, controversate, cite unul ar putea greși, ar putea emite unele păreri eronate. Este, desigur, aproape inevitabil să se întîmple așa, dar găsesc că în această nu este nimic rău. Important mi se pare mai ales ca în seminari fiecare să gîndească și fără îndoaială că prin efortul de gîndire al tuturor se poate găsi, pînă la urmă, calea spre adevăr. Am avut o asemenea experiență într-un seminar pe tema „Bază și suprastructură”. Unul din cursanți pornind de la faptul că în cazul orînduirii socialiste apar mai întîi elemente ale suprastructurii socialiste și apoi se construiește baza, a tras concluzia greșită că în acest caz nu baza, ci suprastructura ar avea rol determinant. Dar confuzia

nu numai că nu a dăunat seminarului, ci a generat o discuție foarte vie, în care problema raportului dintre bază și suprastructură a fost lămurită profund. În cazul în care nici cursanții, nici propagandistul nu izbutesc să elucideze o confuzie, o problemă controversată, nimic nu-i împiedică să se mai documenteze și să mai reflecteze pînă la seminarul următor, sau să recurgă la ajutorul cabinetului de partid, dacă e nevoie.

Punînd accentul în seminari pe dezbaterile problemelor noi, sau mai puțin elucidate, putem ajunge în situația că nu mai rămîne timp pentru a epuiza întregul plan de seminar. Acesta ar fi, după părerea mea, necazul cel mai mic. În treacă fie spus, există încă în multe locuri o predilecție specială pentru planuri de lecții și seminari foarte încărcate, în care se încearcă să se înghesuie totul și care tocmai prin aceasta împing la superficialitate, la o trecere în revistă fugară a problemelor. Esențial este nu ca planul de seminar să fie respectat, cu punct și cu virgulă, ci mai ales ca acele probleme care sînt abordate să fie dezbătute în profunzime.

În general, cred că trebuie să ne îndreptăm atenția spre acele modalități de dezbateri a problemelor care fie deprind pe oameni să gîndească în mod marxist și, dimpotrivă, să respingem acele practici școlărești, învechite care împing spre bucherism, spre automatism în gîndire. Un exemplu dat în cerc poate să nu mai fie valabil peste un an sau chiar a doua zi, dar cursanții trebuie să știe să judece singuri ce este și ce nu mai este valabil, să găsească răspunsuri pentru problemele noi, să interpreteze de sine stătător

fenomenele vieții sociale. După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în recentul articol „Rolul conducător al partidului în etapa desăvîrșirii construcției socialismului”, „gradul de cunoștințe, maturitatea ideologică a comunistului nu se măsoară după numărul citatelor memorate, după capacitatea de a reproduce definiții învățate pe de rost, ci după justetea răspunsului dat fenomenelor noi apărute în procesul dezvoltării sociale”.

Realizarea unui asemenea învățămînt depinde mult de propagandist. Mi-a fost dat să aud afirmații de genul acesta la adresa unor propagandisti: „de cînd lucrez cu el au început să mă intereseze problemele ideologice”. Chiar dacă cuprînd o notă de exagerare, asemenea aprecieri fac cîștig propagandistului. Dar, pentru a ajunge la astfel de rezultate, propagandistul trebuie să depună o muncă foarte complexă. El nu ar trebui să vină la cerc dacă nu și-a înțeles ceva în plus față de ceea ce știe dinainte, dacă nu e în stare să spună ceva nou cursanților. Munca de propagandist nu se limitează la cele două ore de seminar, ci presupune o solicitare permanentă, studiu continuu. În al doilea rînd, propagandistului trebuie să-i placă această muncă, o-o facă cu pasiune, cu dăruire, să realizeze în fiecare seminar un mic act de creație. El trebuie să fie inteligent, să aibă farmec personal, tact, să știe să cucerească, să deschidă inimile, să creze un cadru în care toți să se simtă bine, nestîngherii. În activitatea lui trebuie să răzbată dorința fierbinte de a transmite nu numai un anumit volum de cunoștințe, dar și convingeri, ceva din căldura sufletului său.

Cred însă că la nivelul organizațiilor de partid munca de propagandist nu se bucură încă de aprecierea cuvenită, și din această cauză nici selecționarea propagandistilor nu e făcută întotdeauna cu suficientă grijă, și nici indicațiile conducerei de partid cu privire la degrevarea lor de alte sarcini obștești nu sînt respectate întocmai. Se pot auzi uneori asemenea aprecieri la adresa muncii unui propagandist: „ce face în fond? Mai nimic, conduce un cerc”. Că-l conduce bine sau rău, asta nu se mai la în seamă. Subaprecierea muncii de propagație, tratarea ei ca o rudă săracă a muncii de partid este un fenomen dăunător, care trebuie combătut cu toată tăria.

Ca în orice proces de învățămînt, și în învățămîntul de partid acționează doi factori: propagandistul și cursantul. N-aș vrea să mă angajez într-o dispută pe tema: care din cei doi factori este mai important? deoarece aceasta ar fi o falsă problemă. Propagandistul, oricît de pregătît și de talentat ar fi el, rămîne o voce în pustiu dacă nu înțînește receptivitatea, dorința vie de a studia și a-și însuși cercetarea teoriei din partea cursanților. În această ordine de idei, aș semnala importanta deosebită, hotărîtoare chiar, pe care o are felul cum se face înscrierea cursanților în învățămînt. În experiența mea am întîlnit tot felul de situații care sînt utile nimănui: unii cursanți s-au înscris la un anumit cerc pentru că mai aveau ceva cunoștințe în domeniul respectiv și își făceau socoteala că nu vor mai trebui să învețe, alții pentru a răspunde solicitării biroului organizației, care voia să raporteze un anumit procent de înscriși e.c. Or, există, aș putea spune, o corespundență directă între modul în care s-au înscris diferiți tovarăși la învățămîntul de partid și comportarea lor în timpul discuțiilor. Apatici, cei ce nu iau cuvîntul, se recrutează de regulă din rîndul celor ce s-au înscris formal la cerc. Entuziaștii, cei ce ridică probleme, întreabă, aprind controverse, sînt dintre cei ce au venit la cerc pentru că vor să știe, pentru că i-a atras o anumită temă și nu alta. Consider că în pregătirea noului an de învățămînt ar trebui părăsit cu totul sistemul anacronic al înscrierilor formale, respectivîndu-se form indicația ca organizarea învățămîntului de partid să țină seama de pregătirea și dorințele fiecărui. Este și aceasta o condiție, nu din cele mai puțin importante, a realizării unui învățămînt creator.

Olivia CLATICI
lector universitar

PRIMEJIA SUBESTIMĂRII FENOMENULUI DE IMPURIFICARE A APELOR

(Urmare din pag. 1)

În repetate rînduri — cu ocazia dezbaterii unor aspecte privind salubritatea lacurilor din nordul Capitalei sau alimentarea cu apă a unor orașe — specialiștii, presa au avertizat cu toată seriozitatea asupra pericolului crescînd al poluării apei. Departe de a se limita la cîteva exemple, așce fenomen a început să ațezeze numeroase folosințe, să stînjească elaborarea unor proiecte de perspectivă. Blajul are de suferit de pe urma infecțiilor apelor Tirnavene de către uzinele din Copsa Mică, Galațiul — din cauza unităților industriale de pe valea Trotușului. După cum ne declară tovarășul Vasile Posa, de la Întreprinderea de gospodărie comunală, numai între 1 august și 31 decembrie 1966, alimentarea cu apă din Mureș a orașului Tirnaveni a trebuit să fie întreruptă timp de 27 de zile. Rezolvarea problemei alimentare cu apă pentru orașe în plină dezvoltare, cum sînt Rimnicu Vilcea sau Caracalul, cere o redresare simțitoare a calității apelor Oltului. Dar nu numai orașele au de suferit. Industria întîmpină acesee dificultăți, atît la amplasarea și darea în exploatare a obiectivelor noi (ca în cazul combinatului industrial de la Caracal), cît și în ce privește buna funcționare a unităților existente. Sîntem informați de către Comitetul de Stat al Apelor că alimentările cu apă in-

dustrială la termocentralele Craiova, Iernut, Borzești, Oradea, Reșița au fost stîngherite de calitatea necorespunzătoare a surselor respective. La fel s-a întîmpinat cu uzinele „Oleul” și „Rosu” fabrica de zahăr Bod și altele. Se întîmplă uneori ca unități tutelate de unul și același minister, amplasate pe cursul unei ape, să se stînjească reciproc: într-o asemenea situație se află Combinatul de îngreșămînt azotoase din T. Mureș și Uzinele de produse solide Ocna Mureșului. Iritanțele au fost ațelate și ele de apa impurificată a râurilor Arieș, Someș, Oltet. Daune mari s-au produs anul trecut de pe valea Trotușului. După cum ne declară tovarășul Vasile Posa, de la Întreprinderea de gospodărie comunală, numai între 1 august și 31 decembrie 1966, alimentarea cu apă din Mureș a orașului Tirnaveni a trebuit să fie întreruptă timp de 27 de zile. Rezolvarea problemei alimentare cu apă pentru orașe în plină dezvoltare, cum sînt Rimnicu Vilcea sau Caracalul, cere o redresare simțitoare a calității apelor Oltului. Dar nu numai orașele au de suferit. Industria întîmpină acesee dificultăți, atît la amplasarea și darea în exploatare a obiectivelor noi (ca în cazul combinatului industrial de la Caracal), cît și în ce privește buna funcționare a unităților existente. Sîntem informați de către Comitetul de Stat al Apelor că alimentările cu apă in-

tervii pe cursul unei ape, să se stînjească reciproc: într-o asemenea situație se află Combinatul de îngreșămînt azotoase din T. Mureș și Uzinele de produse solide Ocna Mureșului. Iritanțele au fost ațelate și ele de apa impurificată a râurilor Arieș, Someș, Oltet. Daune mari s-au produs anul trecut de pe valea Trotușului. După cum ne declară tovarășul Vasile Posa, de la Întreprinderea de gospodărie comunală, numai între 1 august și 31 decembrie 1966, alimentarea cu apă din Mureș a orașului Tirnaveni a trebuit să fie întreruptă timp de 27 de zile. Rezolvarea problemei alimentare cu apă pentru orașe în plină dezvoltare, cum sînt Rimnicu Vilcea sau Caracalul, cere o redresare simțitoare a calității apelor Oltului. Dar nu numai orașele au de suferit. Industria întîmpină acesee dificultăți, atît la amplasarea și darea în exploatare a obiectivelor noi (ca în cazul combinatului industrial de la Caracal), cît și în ce privește buna funcționare a unităților existente. Sîntem informați de către Comitetul de Stat al Apelor că alimentările cu apă in-

Nici un efort nu poate fi socotit prea mare!

Trebuie să arătăm că, departe de a neglija consecințele grave ale degradării cursurilor de apă, sfaturile populare regionale, ministerele, forurile de resort au întreprins numeroase acțiuni pentru stăvilirea ei. Încă în anul 1963 a apărut o Ho-

program să fie înființat, lărgit și accelerat, privit cu toată seriozitatea și răspunderea de către organele și organizațiile vătore. Întrucît trebuie subliniat că vătoria care protejează calitatea apei este o chestiune vitală, că țările care au neglijat acest adevăr se lovesc în prezent de dificultăți urase, că nici un efort nu poate fi socotit prea mare pentru a preveni, a stăvili și a pune capăt primejdiile degradării apelor noastre. Alături de greutățile inerente unei asemenea acțiuni, alături de dificultățile de ordin obiectiv, se mențin în continuare factorii subiectivi care frînează rezolvarea problemei. În unele întreprinderi și direcții generale se fac auzite afirmații după care măsurile preconizate ar fi exagerate, iar optica deformată — potrivit căreia epurarea apelor reziduale, fiind o investiție neproductivă, ar înălcă artificial producția — mai are încă susținători. De asemenea, fapte cum sînt cele semnificate în cuprinsul articolului, ca și inexistența sau funcționarea necorespunzătoare a instalațiilor de epurare — considerate pe drept cuvînt contravențive și sancționate de legislația economică — rămîn adeseori nepedepsite sau infractorii sînt tratați cu o inexplicabilă și intolerabilă blîndete de către organele Comitetului de Stat al Apelor, forurile tutelare, Arbitrajul de stat. Asupra tuturor acestor aspecte vom reveni într-un articol viitor.

grijite, un rol hotărîtor îl are reprimarea impulsurilor instinctive. Acest lucru are o valabilitate generală. La naștere, copilul reprezintă o immanențiere instinctivă, pe care educația și viața socială va trebui să le disciplineze, să le supună unor norme etice. Instinctul alimentar, de pildă, care ar împinge pe copil să se arunce avid asupra hranei, va trebui convertit într-o comportare socială corectă; copilul este învățat să mănînce săvîrșește cu tot atîtă spontaneitate cu care are oamenii nesupravegheați reacțiile brutale și antisociale. Putînda stăpînirii de sine, menținerea calmului interior, reprimarea impulsurilor instinctive sînt esențiale nu numai în viața individuală, ci și în viața socială. Un om avînd simțul responsabilității acționează și vorbește sale nu se va părăsi niciodată primei mișcări, în general necontrolate, mai

de unei hotărîri importante, este, în această privință, concludent. Ne este prezentă în amintire impresiunea relatată de un martor al stării de spăimă și dezorientare în care se aflau ofițerii conducători ai unei armate, în preajma unei mari bătălii, de care avea să depîndă soarta primului război mondial. În fața hărtîlor întinse, coplesii de multimea vestilor dezasturoase ale frontului, ofițerii, pa-

Dar cum am putea să nu reamintim, în legătură cu stăpînirea de sine, cu vorba sau purtarea cumpănitoare și cu simțul răspunderii, cuvintele lui Themistokles, înaintea bătăliei de la Salamina? Discuțiile dintre epeteni, în preajma acestei bătălii, erau aprige. Va trebui oare să se accepte bălăla navală împotriva persilor, în acel loc și în acel moment? În fața lui Themistokles se află Eurýbiades, iacedomoniul: două temperamente, două feluri de a fi. Eurýbiades, impulsiv, cu ochii înjecțaiți, exasperat de a fi contrazis, ridică asupra lui Themistokles al său sfîrșit, bastonul de comandant, amenințînd că-l va lovi. Acesta din urmă rosti cuvintele pe care le-a consemnat istoria, pentru a le perpetua în secole: — „Loveste — dar asuțit!”.

Civilizația diurnă

nenne. Tot astfel, violenta gestului, sîmna al instinctului agresiv, devine, la omul civilizat, stăpînirea de sine, atîndu-se calmă și violenta de limbă, manifestîndu-se spontan, este, de asemenea, suprimată, evitîndu-se insulta semenului și asigurînd conviețuirea armonioasă între oameni. În esență, educația se reduce, prin urmare, la dominarea impulsiei instinctive și la crearea comportării măsurate și a unei discipline morale. Această obișnuință intră cu timpul alături de altele în felul de a fi al omului civilizată, noaptea de sfîrșit, arătînd însemnătatea amînării cu o zi

lizi, nervoși, vociferînd, propuneau soluții extreme și pripite. În acest moment apărură comandantul, care, prin atîndu-se calma și vorbirea încetată, măsurată, în contrast cu gesturile febrile și vorbirea rebelă a ofițerilor... își invită subalternii la o masă frugală. În timpul prînzului au vorbit despre lucruri fără legătură cu evenimentele, pentru că mai apoi, în liniștia, cu mintea limpede, aplecări asupra hărtîlor, să ia măsurile cele mai potrivite pentru desăvîrșirea bătăliei, de care depîndea soarta războiului.

deosebite cînd îndeplinește o funcție socială importantă: el va lăsa totdeauna între un eveniment și luarea unei atînduiri răgazul unei cumpăniri amănunțite a situației de fapt; el își va amîna hotărîrea, pentru a judeca în liniște; nu va acționa niciodată sub imperiul impulsiei și violenței interioare; nu va ridica niciodată tonul vorbirii și nu-și va pierde niciodată stăpînirea de sine. Proverbele populare au consemnat adesea această nevoie a reflecției liniștite asupra greșelilor posibile: proverbul francez „noaptea de sfîrșit, arătînd însemnătatea amînării cu o zi

pagina economică

O întrebare

Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini

DE CE SE IGNORĂ CARENȚELE

SISTEMULUI COOPERĂRII INTERUZINALE?

INTERUZINALE?

Cu aproape 10 luni în urmă, ziarul nostru a publicat articolul: „Din relațiile unei familii industriale”, în care se examina cum funcționează mecanismul cooperării industriale în fabricarea instalațiilor de foraj. Cadre cu munci de răspundere de la uzina „Mai” din Ploiești — unitate coordonatoare în acest mecanism — cit și din unele din cele 40 de întreprinderi colaboratoare, relevând ceea ce era pozitiv, au scos totuși în evidență o serie de anomalii și neajunsuri, precizând că din direcțiile în care trebuie să se acționeze imediat și hotărât pentru îmbunătățirea relațiilor de cooperare interuzinală.

Se aștepta analizarea aprofundată de către forurile de resort ale Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini a situației existente și luarea de măsuri care să ducă la înlăturarea în scurt timp a neajunsurilor semnalate. Investigațiile noastre recente, pe marginea articolului menționat, au dus, din păcate, la o constatare deloc îmbucurătoare.

— Față de acum 10 luni — spune ing. Gheorghe Tănăsou, directorul general al Uzinei de utilaj petrolier din Tîrgoviște — lucrurile nu s-au schimbat cu nimic. Totul a rămas așa cum știți. Noi ne străduim și acum, ca și înainte, să nu facem greutăți uzinei coordonatoare, să-i livrăm toate piesele și subsansambele contractate la termenul prevăzut și de calitate corespunzătoare. Ea însă continuă să ne provoace perturbări în producție, prin faptul că modifică tot atât de des comenzile. Nu începem bine să ne aprovizionăm cu cele necesare, ca și vine o adresă — exact ca și înainte — prin care ni se face unoscut că, din motive independente de se anulează comanda, cerind-ne alte ceva. Aceasta ar fi una dintre problemele perpetuu-mobile în sistemul de cooperare, a cărei soluționare, credem noi, depășește posibilitățile uzinei ploieștene. Dar dacă și acum uzina „Mai” ne trimite cu multă înțirire piesele forajate, aceasta este o chestiune de care se face direct răspundere.

Ne întrebăm: cum putem să-i livrăm aceste piese în termen, în cadrul planului de cooperare, atât timp cât le primim chiar de la ea cu înțirire?

Un răspuns similar am primit și de la ing. Eugen Toma, directorul Uzinei de utilaj chimic Ploiești: „Producem rulmenți în cadrul cooperării cu uzina „Mai”. Dar înțele acestora ni le forjează ea. Ca și înainte, uzina coordonatoare continuă să ne livreze piese supradimensionate și nici termenele nu le respectă întotdeauna, creindu-și astfel singură greutăți. Nu este cazul ca în primul rând ea să dea exemplu de disciplină contractuală?”

Fără îndoială, cei doi directori de întreprindere au dreptate! După cum se vede uzina „Mai” și ministrul de resort nu au tras concluziile cuvenite din criticile anterioare, nu au rezolvat o serie de probleme care treneză de multă vreme în organizarea și desfășurarea legăturilor de cooperare și, mai ales, în ce privește respectarea cu strictețe a obligațiilor contractuale reciproce. În loc să armonizeze eforturile diferitelor întreprinderi colaboratoare, uzina coordonatoare continuă să le provoace greutăți, care dereglează mecanismul cooperării.

Ar fi greșit să afirmăm că uzina coordonatoare, în primul rând, nu întreprinde greutăți din partea unor întreprinderi colaboratoare. Discuțăm cu ing. Ion Negulescu, din serviciul de colaborare al uzinei „Mai”.

— Este greu, desigur — repetă el același lucru ca și acum aproape un an — ca, în condițiile în care noi ne încălcăm anumite obligații, să imprimăm o respectare strictă a contractelor. Avem un personal numeros la acest serviciu, îl disperezi, care pur și simplu stau pe capul întreprinderilor colaboratoare pentru ca ele să-și îndeplinească sarcinile prevăzute în contracte. Și, cu toate acestea, nu reușim să determinăm toate unitățile să respecte disciplina contractuală.

Directorul uzinei „Hidromecanica”-Brașov, ca și alți conducători de unități colaboratoare au arătat însă faptul că nu pot întotdeauna să sprijine uzina „Mai” în executarea comenzilor urgente pe care le solicită „Industrial-export”. Este vorba, mai ales, de piese de schimb pentru instalațiile de foraj livrate. Unitățile susțin că au un plan de producție, că nu pot să realizeze nimic în plus, întrucât nu primesc repartiții pentru materie primă și nu au capacitatea suficientă de producție.

— Avem obligații contractuale ferme față de beneficiari, care se perfectează tirziu, nu din vina noastră — ne spune ing. Dumitru Nistru, director general al uzinei „Mai”. Nu găsim înțelegere la unitățile colaboratoare pentru a executa în termen instalațiile și,

mai ales, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

males, seturile de piese de schimb necesare. Este drept, ele au un plan al lor, lucrează în concordanță cu sarcinile stabilite de forul tutelar. Dar, deși sistemul „familial” cum se afirmă, noi tot singuri ne aflăm în fața greutăților. Sistemul de astăzi al cooperării, după părerea mea, nu asigură uzinei coordonatoare nici o

funcționare a cooperării interuzinale. Ea nu a luat contact cu alte direcții generale din cadrul ministerului și nu a determinat o respectare strictă a obligațiilor contractuale din partea uzinelor „23 August” și „Vulcan” din București, fabricii de cauciu din Brașov și altora. Mai departe Ministerul Industriei Construcțiilor

(Urmare din pag. 1)

năra-Gară” din Capitală — valoarea acestora depind în ultima instanță de gradul în care se realizează angajarea cercetării în problemele concrete ale producției, de orientarea și eficiența soluțiilor date. Fără îndoială, faptul că uzina este obligată să aibă în vedere și să-și axeze activitatea în primul rând pe direcțiile stabilite de forurile sale tutelare, conducerea uzinei, ministrul de resort, Totodată, credem că sesizările și dolanțele întreprinderilor beneficiare, cu care fiecare uzină sau fabrică întreține relații de colaborare, ar putea furniza jaloane importante pentru programul de cercetări în activitatea laboratorului uzinal.

Or, cu toate că în ultimul timp se constată o îmbunătățire a calității fișelor pe care ni le livrează uzina din Săvinești, totuși, de multe ori, tricotatele au de suferit mari „caderi” de calitate. Scuzurile pe care le primim de la Filatura de lână pitești, în acest caz, sunt că nu s-a fabricat din fibre produse la Săvinești) nu au întotdeauna o culoare uniformă și din acest motiv și produsele noastre, prezintă nuanțe diferite pe loturi. Într-un alt caz, uzina a furnizat filaturii amintite tone întregi din fibre melana care s-au vopșit neuniform — ceea ce a făcut ca noi să nu reușim să răspundem integral obligațiilor de export.

— Acestă înconștanță a parametrelor reflectă, după părerea mea, cărențele modului în care cercetarea este organizată și desfășurată. Aplicarea studiilor în producție a intervenit totuși Constantin Vicol, inginer șef la Filatura de lână piteștină-București. Este adevărat că anumite neajunsuri semnificate de noi au fost parțial remediate în a doua jumătate a anului trecut, dar iată că în acest an ne-au fost din nou livrate importante cantități de produse cu defecte.

Uneori cercetările susțin că soluțiile lor sunt bune și că deficiențele apar pe parcursul liniilor tehnologice de fabricație. Dar, chiar așa fiind, cine orientat pe măsura și soluționează cauzele imperfecțiunilor? Nu colectivul laboratorului uzinal?

— O concluzie de principiu care se poate degaja din aceste discuții este că activitatea de cercetare uzinală, spre a realiza într-o măsură largă măsură de integrare în cerințele producției, trebuie să „privească și dincolo de poarta uzinei”, să spornească din preocupările imediate ale producției, care apar în circuitul economic al produselor, să stabilească forme de contact și informare directă cu întreprinderile interesate, să considere solicitările acestora o completare obligatorie a propriei tematici de cercetare.

Cum se răstringe cercetarea asupra calității producției

— În condițiile actuale, ca să-și poată aduce contribuția scontată la bună mers a producției din uzină și asigurarea în scurt timp a tuturor condițiilor pentru funcționarea optimă a acestui mecanism de cooperare interuzinală trebuie să fie considerat ca un examen de competență economică atât pentru organele ministerului tutelar, cit și pentru conducerea uzinei ploieștene. Se va crea pe această cale posibilitatea de a se fructifica deplin și mai eficient avantajele tehnice și economice pe care le oferă această formă de organizare a relațiilor de colaborare industrială.

Constantin CAPRARU
correspondentul „Scintei”

anumită influență negativă asupra operativității cercetărilor, precum și asupra posibilităților de urmărire a finalizării. Astfel, dintr-un număr de 56 de teme de cercetare prevăzute în anul 1966 — au fost terminate doar 36, dintre care au fost aplicate numai 25. De asemenea, unele teme cuprinse în plan s-au dovedit a fi nefondate din punct de vedere economic, ceea ce s-a soldat cu un consum irațional de timp, eforturi și cheltuieli bănești. Am să dau un singur exemplu: analiza unei substanțe chimice ce intervine în fabricarea melanei (nitritul de amoniu) s-a dovedit nejustificat abordată.

Carențele semnalate de beneficiarii uzinei pe lângă valoarea lor orientativă reflectă modul defectuos în care este concepută și organizată activitatea de cercetare uzinală; au existat tendințe de izolare și de lucru în paralel — și chiar cazuri în care un cercetător din aceeași grupă nu știa ce face celălalt. Totodată, forțele nucleului de cercetare au fost diminuate artificial, ca urmare a unor măsuri de documentație luate de conducerea uzinei, cercetătorii fiind transferați în diverse secții de producție pentru a urmări probleme pur tehnologice.

Trebuie înțeles că nefondate și efectele negative ale persistentelor și unor manifestări de burocratism; munca cercetătorilor este grevată de multiplele documente, fișuri și prescripții de servicii scrise și ștampilate, ceea și obligă să le efectueze în uzină. Astfel, timpul afectat cercetării este în mare măsură pierdut.

Unde se nasc germenii textilelor sintetice

tării este în proporție de două treimi în ce privește șeful serviciului. Evident, sint. fabrica care „deconectează” cadrul științific de ansamblu problemelor de cercetare. — Repet, desigur, un lucru binecunoscut spunând că cercetarea științifică nu constituie un scop în sine — a spus Savel Mătache, inginer principal la serviciul cercetării al uzinei. Cercetarea este destinată producției materiale, ea trebuie să fie servită nevoilor producției industriale. Cu atât mai imperioasă apare finalizarea în cazul cercetărilor unui laborator uzinal a cărei rațiune de existență este locală, ceea ce de sine neînțeles înseamnă că este un focar de inițiativă și idei științifice noi, cerute de procesul industrial.

Sint. fabrica” cînd noi alit „condițiile obiective” și mai ales o anumită inerție face să se lărgăneze utilizarea practică a unor soluții. Cînd spun asta mă refer, în special, la procesul tehnologic de fabricare a caprolactamelor, care lucrăm în prezent: prin schimbarea bazei de materii prime cercetarea se va solda cu economii cifrate la zeci de milioane. Ce s-a întâmplat însă?

Sub aspectul importanței acestor cercetări, conducerea uzinei a impus în 1966 colectivului să se ocupe de alte probleme; s-a pierdut astfel un timp prețios, întrucît, după cum s-a dovedit ulterior, problema de stabilități și forțele reale. Or, în cazul laboratorului nostru, unele carențe se datorează tocmai modului defectuos în care au fost dobîndite sarcinile colectivelui. Serviciul de cercetare și-a asumat anul trecut, de pildă, mult prea multe teme, ceea ce a condus la o zgolțire a lucrărilor, uneori în detrimentul problemei de actualitate de acut; în același timp, dispersarea eforturilor a avut o

impuse de înaltărate impetuoză a științei și tehnicii.

S-ar putea cita cazul producerii privind recuperarea caprolactamelor (principala componentă a fibricărilor reionului) făcută cabinetului tehnic sub formă de inovatie în anul 1961. Finalizarea ei ar fi adus beneficii uzinei de circa 1-1,5 milioane anual. Avîndu-se în vedere aceste considerente, a fost construită o instalație simplă, pe linia secției lactamă (secție-cheie în desfășurarea procesului tehnologic pentru experimentare. Tema a figurat numai în perioada 8 aprilie 1961-11 noiembrie 1964 de... zece ori pe ordinea de zi a sedințelor consiliului tehnic. În rest, nimic!

O explicație a furnizat ing. Vasile Mihăilescu, șeful serviciului de producție: Nu se știe încă la această oră ce cantitate de caprolactamă rezultă din apele de extracție, deoarece nimeni nu poate face această determinare...

— Metoda propusă părea să comporte unele riscuri — a replicat ing. Iulia Amălinei, șef serviciu C.T.C.; a analizat efectele după documentația cea mai recentă au infirmat însă acest punct de vedere. Verificările chimice de laborator au adus argumente pentru introducerea procedurii în fabrică. Totuși, până la finalizarea ei a trecut prea mult timp: în cei șase ani care s-au pierdut s-a irosit o cantitate de caprolactamă în valoare de peste 10.000.000 lei...

— Temele de care s-a amintit aici își au, după părerea mea — a

spus ing. Vasile Belzina, directorul general al uzinei — o anumită justificare: introducerea noului mecanism o deosebită responsabilitate, necesară ca să nu se pierdă din vedere, unde gradul de tehnicitate și valoarea instalațiilor sint foarte ridicate. Putem accepta ca asemenea utilizare scumpe să servească drept experimentări, dar nu ca mijloc de perturbări în procesul de producție?

Fără îndoială, este întru totul rezonabil, mai mult, este o necesitate strictă ca instalațiile prețioase să fie utilizate în mod corespunzător. Problema este însă că această controversă durează de un șir lung de ani. Or, se pune firesc întrebarea: oare nu se poate ajunge în acest răstimp la o concluzie clară, edificatoare — înțit să se poată și cu precizie daea este vorba de o idee la care trebuie să se renunțe, or, dimpotrivă, sint probleme avansate importante pentru economia națională?

Participanții la discuții au abordat și problema cooperării științifice. Laboratorul nostru uzinal dăruie de forțe suficiente pentru a desfășura o muncă de cercetare în condiții optime — a spus ing. Valeriu Momanu, directorul tehnic al uzinei. Există însă o rezervă de potențial, insuficient exploatăată: colaborarea cu institutele academice, departamentele și catedrele universitare. Reteaua largă și în continuă dezvoltare de unități științifice oferă astfel varietăți de posibilități laboratoarelor uzinale pentru amplificarea randamentului și creșterea eficienței activității lor.

E drept că specialiștii noștri colaboră în unele cazuri cu anumite institute academice și departamente, ca ICECHIM-București, Laboratorul coloristic al Ministerului Industriei Chimice, I.F.A.-Cluj, Chimigaz-Medias etc. care au semnat anul acesta mai multe contracte de cooperare. De asemenea, se dezvoltă colaborarea și cu forțele științifice din diverse întreprinderi beneficiare, care au îmbunătățit calitatea fișelor și fibrelor.

Există însă și serioase lacune în această privință: au fost situații cînd institutele solicitate au manifestat un interes redus și nu au produs rezultate scontate, cum s-a întâmplat cu o temă de cercetare preluată de Institutul de chimie macromoleculară „Petru Poni” din Iași. E adevărat că și serviciul nostru de cercetări a manifestat pasivitate și n-a insistat în urmărire rezultatului investigațiilor. Există de asemenea evidente goluri în sistemul de informare rețeză prin care se asigură activitatea din uzină, cit și cea din institutele cu profil similar. Datorită, între altele, carentelor în organizarea colaborării, nu am putut ajunge la elucidarea unor probleme de cercetare de mare importanță științifică. Am primit chiar unele răspunsuri, în sensul că... nimeni nu poate cunoaște mai bine problemele producției decît specialiștii și tehnicienii din uzină”. Așa este — dar nu e mai puțin adevărat că diversitatea și complexitatea problemelor care apar ne parcursum activității de cercetare uzinală obligă la o cooperare mai largă, cu forțe științifice superioare, între toți factorii prezenti în amplul perimetru al ramurii respective.

Sint asimilate la timp in productie rezultatele cercetării?

— Pe de altă parte — a remarcat Maria Onescu, șefa de curtidă conducătoare serviciului de cercetări din uzină, în prezent, șef al serviciului tehnic din Direcția generală de fibre sintetice a Ministerului Industriei Chimice, cercetarea științifică uzinală permite o eficiență sigură atunci cînd pornește de la o justă fundamentare economică, însoțită și de crearea din timp a condițiilor de asimilare și materializare.

Semnificativ, în acest sens, mi se pare trăgătorul asimilării în producție a unui procedeu, elaborat în 1966 de colectivul de cercetări al uzinei, privind obținerea de fibre melana, pentru obținerea unor loturi mai mari și de nuanțe uniforme. Deși activitate de Ministerul Industriei Chimice, aplicarea industrială a procedurii realizat în stadiul pilot treneză.

Bineînțeles, nimeni nu poate contesta dreptul conducătorilor unităților productive de a dori perfecționările tehnice și tehnologice în lumina sarcinilor de producție realizate în planul lor. Dar „temerile” excesive de a nu cauza perturbări procesului de producție nu pot constitui motive pentru tergiversări în aplicarea unor rezultate științifice valoroase. Progresul economic nu rezinză, în ultimă instanță, decît o împletire armonioasă a sarcinilor curente cu introducerea continuă a modernizărilor

Manole CORCACI
correspondentul „Scintei”

În sectorul cooperatist al agriculturii raionului Huși ASISTENȚA ZOOVETERINARĂ SUFERĂ DE BOALA NEGLIJENȚEI

raid anchetă

Cooperativele agricole din raionul Huși au făcut mari eforturi materiale pentru creșterea efectivelor de animale proprietate obștească. Ca urmare, ele au ajuns să aibă în prezent peste 20.000 taurine, 10.600 porcine, 102.000 ovine, 52.000 păsări. Aceste efective ating, iar la unele specii chiar depășesc nivelul stabilit în planurile de producție pentru sfîrșitul acestui an.

Desigur, acesta este un lucru bun. Rău este însă faptul că de la efectivele existente nu se obțin veniturile scontate deoarece o dată cu creșterea numărului de animale nu se realizează și producțiile prevăzute. Această situație este determinată într-o însemnată măsură de starea proastă a sănătății animalelor care, în mult prea multe cazuri, au drept urmare moartea. Astfel, în raionul Huși mortalitatea animalelor este în creștere, acest fenomen fiind mult mai pronunțat decît în alte raioane ale regiunii Iași. Spre exemplu, în acest an pînă la scoaterea la pășune a animalelor s-a înregistrat o pierdere de 223 taurine, 1.300 porci, 4.820 de ovine și aproape 14.000 păsări. Cu ocazia unui raid întreprins în mai multe cooperative agricole de producție și din discuțiile purtate cu specialiștii s-au desprins mai multe cauze ale acestui stadiu.

asigurată în proporție de 110 la sută pe raion, în realitate cantitățile de furaje au fost nesatisfăcătoare. Aceasta a determinat unele unități să scoată animalele la pășunat aproape cu un lun înainte de timpul stabilit.

Situația de pe teren arată că în unele cooperative nu s-au asigurat condiții elementare pentru creșterea animalelor cu toate că posibilitățile există. De la medicul Hie Diaconescu aflăm că 12 vite aparținînd cooperativei agricole din Vutcani au murit din cauza bronchopneumoniei, căpătătoare datorită adăposturilor necorespunzătoare. Aici, deși există construcții multe, conducerea cooperativei nu s-a învrednicit să amenajeze un adăpost corespunzător pentru vite.

În condiții necorespunzătoare sînt ținute și porcii.

Situații asemănătoare se întîlnesc și la cooperativa din Tătăranu. Aici ferma de păsări este greșit amplasată. Cel aproape 2.000 pui, aduși de la incubator, n-au putut fi adăpostiți în construcțiile respective. Crescut în condiții necorespunzătoare, numai la 5 mai jumătate din ei au murit.

Pierderi s-au înregistrat la această cooperativă și în sectorul ovin. Neglijîndu-se din toamnă terminarea săvanului, mielii fătați în iarnă s-au îmbolnăvit și au murit.

Pierderi s-au înregistrat la această cooperativă și în sectorul ovin. Neglijîndu-se din toamnă terminarea săvanului, mielii fătați în iarnă s-au îmbolnăvit și au murit.

La cooperativa din Stroiești au pierit 200 de oi din cauza netrănitării lor la timp. Medicul veterinar Constantin Pruneanu, cu care am stat de vorbă, spune că conducerea cooperativei a neglijat să

asigurată în proporție de 110 la sută pe raion, în realitate cantitățile de furaje au fost nesatisfăcătoare. Aceasta a determinat unele unități să scoată animalele la pășunat aproape cu un lun înainte de timpul stabilit.

Situația de pe teren arată că în unele cooperative nu s-au asigurat condiții elementare pentru creșterea animalelor cu toate că posibilitățile există. De la medicul Hie Diaconescu aflăm că 12 vite aparținînd cooperativei agricole din Vutcani au murit din cauza bronchopneumoniei, căpătătoare datorită adăposturilor necorespunzătoare. Aici, deși există construcții multe, conducerea cooperativei nu s-a învrednicit să amenajeze un adăpost corespunzător pentru vite.

În condiții necorespunzătoare sînt ținute și porcii.

Situații asemănătoare se întîlnesc și la cooperativa din Tătăranu. Aici ferma de păsări este greșit amplasată. Cel aproape 2.

EFFECTUL EXAGERĂRILOR COMPETIȚIONALE ÎN MIȘCAREA ARTISTICĂ DE AMATORI

Al VIII-lea Concurs al artiștilor amatori a ajuns la faza sa regională. Cele mai bune formații artistice calificate în etapele anterioare se găsesc acum în fața penultimului examen al pregătirii lor. Ecurile din toate colțurile țării au subliniat încă o dată nivelul valoros la care s-au prezentat majoritatea echipelor artistice, dar, în același timp, au scos la iveală o serie de deficiențe ale actualului sistem competițional.

Prima confruntare republicană a forțelor artistice amatoare a avut loc în 1950. Față de acel moment, după cum remarcăm numeroși artiști culturali, veterani în acest domeniu de activitate, ultimele ediții au indicat o slăbire a interesului și entuziasmului cu care artiștii s-au urcat pe scenele concursului. Întrebarea este legitimă: a slăbit pasiunea lor pentru arta cântecului și a dansului?

„Desigur, nu — este de părere NICOLAE NISTOR, directorul Casei centrale de creație populară. Adevărată cauză o constituie invazia formalismului în sistemul organizatoric al concursului, obsesia cifrelor umflăte.”

Conform regulamentului în vigoare, întrecerile republicane ale amatoriilor au loc mai întâi la nivel de sate, comune, întreprinderi. Această fază de masă are o mare importanță pentru a spectacula unui public larg la spectacole, pentru permanentizarea activității formațiilor și descoperirea de noi talente. Cu toate acestea, ca ocupă un timp extrem de redus în ansamblul concursului. De pildă, în acest an, deși s-a rezervat trei luni, din cele constatate de noi pe teren rezultă că pregătirea și organizarea a „înghițit” în multe locuri jumătate din timp, iar în cele șase săptămâni rămase, ultimele au fost literalmente inundate de spectacole-concurs. Așadar, rezultă limpede că practic, faza de masă — adică spectacolele pe care amatoriile le prezintă în propria lor localitate în fața tovarășilor lor de muncă — nu beneficiază de un interval de timp suficient. În perioada concursului (care durează adesea luni și luni de zile), cea mai mare parte a activității formațiilor este îndreptată spre pregătirea și prezentarea unor programe destinate a fi vizionate de jurii.

După încheierea acestei faze de masă se vor califica mai departe, evident, cele mai bune formații. Dar cealaltă este vorba? „Nemăiestrind caracterul stimulator al întrecerilor, multe dintre ele se vor desființa pentru că peste doi ani la următorul concurs să-și facă din nou apariția în lista competiției” — remarcă DUMITRU IORDACHE, secretarul comitetului regional de cultură și artă Oltenia.

După cum remarcăm numeroși artiști culturali, o deficiență a actualului sistem de concursuri o constituie dorința de performanță (justificată, de altfel), care apoi însă nu se mai poate sustine. Căprins de mania gigantomaniei, unele organe culturale raionale s-au reținut să îndrepte atenția în perioada competițională asupra unei formații, o „sprițimă”, o „indrumă”, și dublează sau triplează numărul membrilor pentru ca la confruntarea artistică iurial să fie impresionat cel puțin de masivitatea ei. Dar, precum broasca din fabulă, formația artificială crescută se dezumflă în cel mai scurt timp. La concursul trecut, corul cântinului cultural din Fierbinți a fost unanim apreciat. El are și acum o activitate permanentă și la un bun nivel. Dar atunci pe scena concursului au apărut două sute de crâști, pe cînd în spectacolele din sat — doar jumătate (cifra de altfel absolut normală față de capacitățile câminelor noastre culturale). Diferența la număr o reprezintă tocmai cei „mobilizați” special în perioadele de flux artistic de care aminteam.

Firesc și instabil este ca programele prezentate în concurs să oglindescă nivelul activității obișnuite și continue a formației respective, astfel încât calificativul primit să fie o expresie a calității ei reale; să fie premiată o echipă pentru înșușirile pe care i le cunoș și i le apreciază oamenii din satul sau în-

ancheta „Scintei”

treprinderea respectivă, iar nu a „preparat de laborator” înconspicuit cu mijloace artificiale și avînd o existență efemeră, de ochii juriului.

Sensul mișcării artistice de amatori este să prilejuiască unui mare număr de oameni manifestarea aptitudinilor lor, să le împlinească o necesitate spirituală, să le dea posibilitatea de a-și exersa talentele; activitatea artistică amatoare constituie deci o pasiune, un mod de a-și petrece plăcut și instructiv timpul liber. E oare util să se pună aici un accent atât de puternic pe goana după premii, după glorie? E oare normal să se considere că singurul și cel mai important stimulente al artiștilor îl constituie concursurile? Principiul stimulente este impulsul propriu, atracția spre artă, dorința de a se cultiva și îmbogăți sufletetește prin practicarea unei arte. Cîntăreții și dansatorii populari, care din generație în generație și-au transmis meșteșugul de a „hori” sau de a „doina”, n-au făcut-o de dragul unor premii, ci pentru că simțeau nevoia să exteriorizeze preaplînul inimii lor.

Concursurile sînt necesare la anumite momente spre a cunoaște valorile autentice ale artiștilor amatori, spre a contura un tablou de ansamblu al activității de păstrare și valorificare a folclorului și pentru a pune în lumină talentele cele mai remarcabile, care merită să fie popularizate într-o întregă regiune sau chiar la nivelul întregii țări. Desigur, nu prin programe artificiale pregătite în scopul obținerii unei diplome, ci pe baza valorilor cunoscute și recunoscute în primul rînd pe plan local, acolo de unde ele au izvorit și unde se manifestă permanent, ca parte componentă a vieții culturale de zi cu zi.

Toți interlocutorii noștri au pledat pentru lărgirea caracterului de masă al întrecerilor. S-a precizat însă că orice hotărîre în această direcție trebuie să pornească de la constatarea reală că în momentul de față în toate regiunile țării există numeroase întreceri cu caracter local (stafete culturale, dialoguri pe aceeași scenă, festivaluri ale cîntecului și jocului, sau se organizează mai sărbători ale artei populare cu prilejul zilelor aniversării și difuzivitate în regiunea Suceava s-a inițiat chiar o stagnare permanentă a formațiilor artistice de amatori la casele de cultură (în această vară se experimentează asemenea stagnări la cinci dintre cele mai importante monumente organizatorice și propun a același scop: permanentizarea activității unor formații, depistarea creațiilor folclorice inedite, a artiștilor amatori talentați. Echipelile angrenate din plin în concursurile raionale și regionale pot fi umărite de specialiști de-a lungul unei perioade mai întinse de timp, pot primi un sprijin sustinut care să-și arde roțile astfel că, cele cu o existență reală, care dispun de talente și au ajuns la un nivel artistic bun, vor putea face o figură onorabilă în concursurile republicane. Desfășurarea fazelor de masă pe o perioadă mai mare de timp va permite și o programare mai judicioasă a spectacolelor, precum și aprecierea echipelor înscrise după niște criterii mai complexe: legitimitate cu viața satului, număr de interpreți crescuți, valorificarea folclorului local etc.

Accentul principal trebuie pus pe permanentizarea activității tuturor echipelor artistice, nu numai în perioadele de concurs, dar și în afara concursurilor. Criteriul unei activități cu adevărat meritorii îl constituie nu doar laurii câștigați în fața unui juriu, ci contribuția efectivă la îmbogățirea vieții artistice a satelor, calitatea programelor prezentate cu regularitate în fața publicului.

Conform propunerilor exprimate, ar fi bine ca marile concursuri republicane să se desfășoare la intervale mai rare de timp, într-un cadru cu multă exigență reală, eventual pe zone geografice. Oricum, credem că trebuie înălțat actualul sistem extrem de costisitor al fazelor finale. (Comitetul regional de cultură și artă Suceava a calculat, astfel, că transportul formațiilor pro-

să se desfășoare la intervale mai rare de timp, într-un cadru cu multă exigență reală, eventual pe zone geografice. Oricum, credem că trebuie înălțat actualul sistem extrem de costisitor al fazelor finale. (Comitetul regional de cultură și artă Suceava a calculat, astfel, că transportul formațiilor pro-

puși la faza interregională de la Tg. Mureș a concursului al VII-lea a costat 60 000 lei, nemaicostînd masa și cazarea, scoaterile din producție etc. La actuala fază regională transportul și masa participanților se ridică la circa 250 000 lei).

Corcetură atentă a sugestiilor formulate, consultarea largă a artiștilor culturali și a artiștilor amatori din întreaga țară poate duce la îmbunătățirea actualului sistem al concursurilor republicane.

Radu CONSTANTINESCU

concerte

Orchestra de cameră dirijată de Paul Popescu, cu concursul solistilor Martha Kessler, Avy Abramovici — vioară și Aurelian Octav Popa — clarinet prezintă vineri seara în sala mică a Palatului un concert de muzică clasică — Vivaldi — Haendel.

tv

18.00 — Drumuri și popasuri. Emisiune turistică. Buletinul circulației rutiere. 18.30 — Pentru copii. A.B.C. „In lumea insectelor”. 19.00 — Pentru întregul public. Pagine de istorie. „Feneș Curcaneli”. Piesa de Vasile Leonescu și Dutescu — Dutu. 19.30 — Telemagazin de seară. 19.50 — Buletinul meteorologic Publicitate. 20.00 — Studioul muzical. Seară Georg Philip Telemann. 20.30 — Săptămîna. 21.00 — Reflector. 21.15 — Filmul artistic. „Săritura în tuneric”. 22.50 — Telemagazin de noapte. 23.00 — „Orfeu de aur”. Festival de muzică ușoară (Sofia).

cinema

- SPARTACUS — film pentru ecran panoramic: PATRIA — 9; 12.45; 16.30; 20.15.
- MAIORUL ȘI MOARTEA: REPUBLICA (completare Jucării) — 9.15; 11.30; 14; 17; 19.15; 21.30.
- VIAȚA LA CASTEL: VICTORIE (completare Vizita conducătorilor de partid și de stat în regiunea Ploiești) — 9; 12; 15; 18; 20.45; TOMIS (completare Trezirea) — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21; la grădina — 20.30.
- PENTRU UN PUMIN DE DOLARI — cinemascop: LUCEAFĂRUL (completare Orizont științific nr. 5) — 9.45; 12; 15; 17.30; 20. FEROVIA (completare Aluminii) — 9; 11.30; 13.45; 16.15; 18.45; 21.15; BUCUREȘTI (completare Unele te gîndiri) — 9.45; 11; 13.30; 16; 18.30; 21; GLORIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21; MODERN — 9.30; 11.45; 14; 16.30; 19; 21.15 (la ultimele două completarea Dacă treci prin Selene).
- PE GHETA SĂBUTINE — cinemascop (ambele seri); CAPITOL — 9.30; 11; 13.30; 20.
- COCOȘUL DE LA NOTRE DAME: CINEMATECA — 10; 12; 14.
- MOARTEA VINDE PE PLOAIE: EXCELSIOR (completare Aluminii) — 9.30; 12; 14.15; 16.30; 18.45; 21.
- PRINTRE VULTURI — cinemascop: FESTI-

ucurirea văzduhului a fost unul din visurile milenare ale omenirii. În lipsă de mijloc de determinare pe rînd încercării, eșecuri, victorii. În grandioasa concentrare de curaj, ambiție și inteligență, care a permis până la urmă omului să stăpînească oceanul aerian un loc important ocupă și contribuția poporului român. Începuturile aviației moderne sînt legate indistinctibil de aporul unor oameni de știință, constructori și aviatori români, ca Traian Vuia, care a reușit să se desprindă de sol în primul zbor mecanic, decolînd cu mijloacele proprii de bord ale aparatului său; Aurel Vlaicu, care a construit un avion original, înregistrînd, la timpul său, performanțe de seamă în întreceri internaționale. Gogu Constantinescu, autorul noii discipline științifice — sonologia — cu importante aplicații în aviație. În această galerie de personalități numele savantului Henri Coandă — care se află în prezent în țară — este legat de inițierea uneia dintre cele mai spectaculoase realizări ale zilelor noastre, aviația cu reacție, a cărei dezvoltare explozivă a condus genul de aviație spre cucerirea Cosmosului.

Henri Coandă este fiu al Bucureștiului, unde s-a născut în 1886. A făcut studii strălucite, iar profesorii săi, între care și istoricul A. D. Xenopol, l-au caracterizat drept „argint viu pe care nu-l puteai ține în loc”. Spiritul său inventiv s-a manifestat încă din copilărie, în vîrsta de 19 ani, cînd, în atelierul Arsenalului armatei, construiește o primă machetă de avion propulsat de un motor-rachetă cu combustibil solid. Deci, în 1905, cînd și avioanele cu elice se aflau deabia în faza copilăriei, pe Coandă îl preocupă ideea propulsiei prin reacție. Problemele aviației îl pasionau înt-ait, încît în același an, împreună cu italianul Caproni, construiește un planor, cu care a efectuat el însuși mai multe zbururi.

Perfectîndu-și cunoștințele la unele școli tehnice din străinătate, între care Școala superioară de aeronautică din Paris, el începe să desfășoare o intensă activitate în domeniul aerodinamicului experimentale și al construcției de avioane, reușind să atragă atenția inginerului Gustav Eiffel, constructorul cunoscutului turn din Paris, și a lui Paul Painlevé, savant cu renume mondial și cunoscut teoretician al aviației, care i-au acordat apoi tot sprijinul.

Coandă a înțeles de la început însemnătatea aerodinamică pentru aviație, a studiat apoi așa-numita „aripă cu fantă de bord de atac”, care și-a găsit mai tîrziu o largă aplicație. El a continuat studiul profilului de aripă, folosînd o surlerie aerodinamică cu fum în care fenomenele respective, legate de circulația aerului, devin vizibile și, cu un aparat de construcție proprie, puteau fi fotografiate.

În toamna anului 1910, marea senzație a celui de-al doilea Salon internațional de aerodinamică de la Paris — atunci, ca și astăzi, prilej de confruntare a principalelor realizări în acest domeniu — a constituit-o primul avion aeroreactiv din lume, opera lui Coandă. Caracterizat printr-o puternică notă de originalitate, acest avion fără elice, precursorul turboreactorului de azi, a stîrnit numeroase comentarii în presa vremii, publicații științifice de prestigiu din multe țări dezbătînd, în paginile lor, realizarea cu totul inedită a inginerului român. Cîteva luni mai tîrziu, la bordul acestui avion, Coandă se ridică în aer, înscrisînd o pagină memorabilă în istoria aviației mondiale.

Cum arăta avionul cu reacție „Coandă-1910”? Era un biplan care se distingea printr-o remarcabilă linie aerodinamică și o serie de elemente originale. Structura rezistentă a aripilor, studiată cu grijă la solicitări statice

și dinamice, permitea o încărcare cu mult superioară, față de cele mai rezistente avioane din același timp, încă o particularitate a avionului o constituia învelșul de placaj, netezit și lăcuit, în locul pinzei cauciate, folosite atunci la îmbrăcămîntea aripilor și fuselajului. Trebuie relevată aici prioritatea lui Coandă în ceea ce privește utilizarea învelșului rigid, care s-a impus mai tîrziu ca un procedeu obișnuit de construcție și s-a extins la avioanele moderne cu învelș rezistent metalic. Pentru înflăcărea, rezervorele de combustibil și lubrificații erau instalate în aripă. Pe Spre deosebire de aripile

Coandă a înțeles de la început însemnătatea aerodinamică pentru aviație, a studiat apoi așa-numita „aripă cu fantă de bord de atac”, care și-a găsit mai tîrziu o largă aplicație. El a continuat studiul profilului de aripă, folosînd o surlerie aerodinamică cu fum în care fenomenele respective, legate de circulația aerului, devin vizibile și, cu un aparat de construcție proprie, puteau fi fotografiate.

Un an mai tîrziu, după această remarcabilă realizare, Henri Coandă prezintă un nou tip de avion, primul avion bimotor, înfîșurînd astfel construcția avioanelor multomotorate. În același an, pleacă în Anglia, angajat director tehnic la Uzinele Bristol, unde construiește mai multe tipuri de avioane, din seria „Bristol-Coandă”, mult apreciată în cercurile aeronautice din acea vreme și achiziționate, la timpul său, și de guvernul român.

Prima război mondial îl găsește în Franța unde, în 1914, a construit un remarcabil avion de recunoaștere artileristică. Tot aici, intrucît războiul solicita cantități enorme de molică, Coandă a studiat posibilitatea înlocuirii

deci lemnul. Acest material, utilizat apoi curent în construcții, a fost folosit și de către arhitectul I. A. Berindei pentru decorarea interioară a Palatului Culturii din Iași, inaugurat în 1925.

În tot acest timp, Coandă nu a neglijat nici un moment preocupările sale științifice. Intensele sale cercetări în domeniul mecanicii fluidelor l-au condus la descoperirea unui interesant fenomen aerodinamic, privind devierea unui fluid în al fluid și cunoscut astăzi sub numele de „efectul Coandă”. Pormele de acest fenomen, Coandă a proiectat, încă în 1935, o „aerodinamică semilenticulară”, un aparat de zbor în formă de „arburiză zburătoare”, în stare să decoleze și să aterizeze la verticală, să se mențină în aer la un punct fix și să zboare cu viteză orizontală mare.

Studiile efectuate asupra „efectului Coandă” au dus la numeroase aplicații importante nu numai în aviație, ci și în domeniul mașinilor automate și chiar al medicinii, permițînd realizarea unor plămîni și inimi artificiale, fără piese mobile etc. Cine și-ar fi închipuit că „efectul Coandă” ar putea servi și la controlul și ghidarea sateliților artificiali, la construirea unor „elemente pneumonice”, acționînd pe baza unui jet de aer, înlocuind sistemele electronice acolo unde sînt influențate de radiații și temperatură? Multe institute de cercetare și laboratoare

- FRENCH-CANCAN: BUCEGI (completare O uzină de lapte) — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21; la grădina — 20.30; FLOREASCA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45.
- LUMEA MINUNATĂ A FRAȚILOR GRIMM — cinemascop: UNIREA — 15.30; 18.
- ANGELICA ȘI REGELE — cinemascop: FLACĂRA (completare O uzină de lapte) — 14; 16.15; 18.30; 20.45.
- ZORBA GRECUL: VITAN — 15.15; 18; 20.45.
- MONTFARNASSE, 19: MIOIRITA — 9.15; 12; 15.15; 18; 20.45.
- WINNETOU — cinemascop (ambele seri): MUNCA — 14; 17.15; 20.30.
- OMUL FĂRĂ PASAPORT — cinemascop: POPULAR (completare Cristale fără taine) — 15.30; 18; 20.30.
- JANDARMUL LA NEW YORK — cinemascop: MOSIILOR (completare Istoria unui manuscris) — 15.15; 17.45; 20; la grădina — 20.30; VOLGA (completare O uzină de lapte) — 8.30; 11; 13.30; 16; 18.30; 21.
- APE LIMPEȘI — cinemascop: COLENTINA (completare Atențiune, atențiune, se apropie) — 15.30.
- LEAC CONTRA DRAGOSTEI: RAHOVA (completare Vizita conducătorilor de partid și de stat în regiunea Ploiești) — 15.15; 18; la grădina — 20.30.
- OMUL CARE L-A UCIS PE LIBERTY VALLANCE: GRĂDINA DOINA — 20.30.
- PRIMUL AN DE GÂSNICIE: PROGRESUL (completare Chemarea vîncătorilor) — 15.30; 18; 20.15.
- ESCROCII LA MINĂSTIRE — cinemascop:

deci lemnul. Acest material, utilizat apoi curent în construcții, a fost folosit și de către arhitectul I. A. Berindei pentru decorarea interioară a Palatului Culturii din Iași, inaugurat în 1925.

În tot acest timp, Coandă nu a neglijat nici un moment preocupările sale științifice. Intensele sale cercetări în domeniul mecanicii fluidelor l-au condus la descoperirea unui interesant fenomen aerodinamic, privind devierea unui fluid în al fluid și cunoscut astăzi sub numele de „efectul Coandă”. Pormele de acest fenomen, Coandă a proiectat, încă în 1935, o „aerodinamică semilenticulară”, un aparat de zbor în formă de „arburiză zburătoare”, în stare să decoleze și să aterizeze la verticală, să se mențină în aer la un punct fix și să zboare cu viteză orizontală mare.

Studiile efectuate asupra „efectului Coandă” au dus la numeroase aplicații importante nu numai în aviație, ci și în domeniul mașinilor automate și chiar al medicinii, permițînd realizarea unor plămîni și inimi artificiale, fără piese mobile etc. Cine și-ar fi închipuit că „efectul Coandă” ar putea servi și la controlul și ghidarea sateliților artificiali, la construirea unor „elemente pneumonice”, acționînd pe baza unui jet de aer, înlocuind sistemele electronice acolo unde sînt influențate de radiații și temperatură? Multe institute de cercetare și laboratoare

deci lemnul. Acest material, utilizat apoi curent în construcții, a fost folosit și de către arhitectul I. A. Berindei pentru decorarea interioară a Palatului Culturii din Iași, inaugurat în 1925.

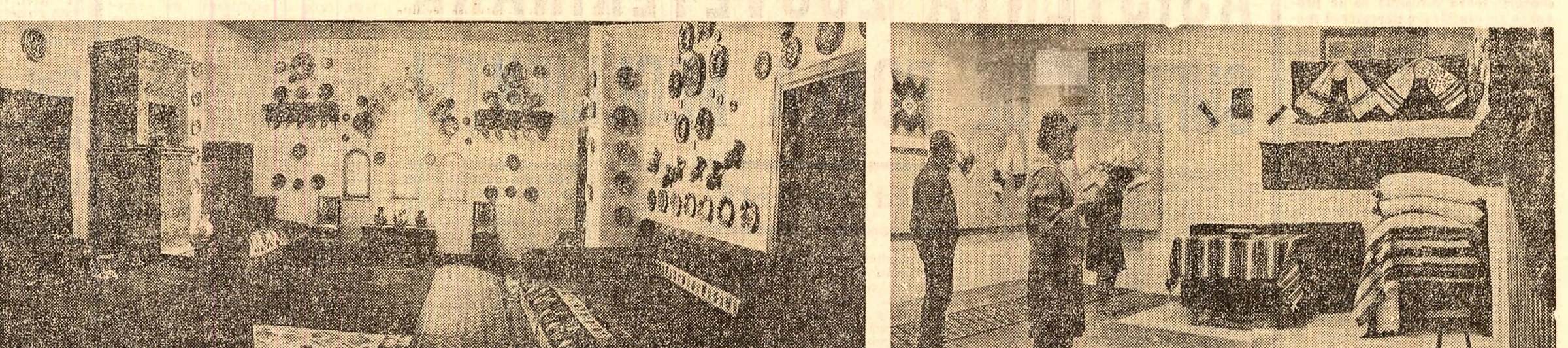
În tot acest timp, Coandă nu a neglijat nici un moment preocupările sale științifice. Intensele sale cercetări în domeniul mecanicii fluidelor l-au condus la descoperirea unui interesant fenomen aerodinamic, privind devierea unui fluid în al fluid și cunoscut astăzi sub numele de „efectul Coandă”. Pormele de acest fenomen, Coandă a proiectat, încă în 1935, o „aerodinamică semilenticulară”, un aparat de zbor în formă de „arburiză zburătoare”, în stare să decoleze și să aterizeze la verticală, să se mențină în aer la un punct fix și să zboare cu viteză orizontală mare.

Studiile efectuate asupra „efectului Coandă” au dus la numeroase aplicații importante nu numai în aviație, ci și în domeniul mașinilor automate și chiar al medicinii, permițînd realizarea unor plămîni și inimi artificiale, fără piese mobile etc. Cine și-ar fi închipuit că „efectul Coandă” ar putea servi și la controlul și ghidarea sateliților artificiali, la construirea unor „elemente pneumonice”, acționînd pe baza unui jet de aer, înlocuind sistemele electronice acolo unde sînt influențate de radiații și temperatură? Multe institute de cercetare și laboratoare

- DRUMUL SĂRII (completare Șoprla) — 15; 17.30; 20.
- A DISPARUT UN FRAGONAR: GRĂDINA UNIREA (completare Gimnastul) — 20.15.
- SECHISTRATUL DIN ALTONA: GRĂDINA EXPOZIȚIA — 20.30.
- CEI ȘAPTE DIN TEBĂ — cinemascop: GRĂDINA VITAN — 20.15.
- MOARA CU NOROC: GRĂDINA BUZEȘTI (completare Gimnastul) — 21.

teatre

- Teatrul de Operă și Balet: CARMEN — 19.30.
- Teatrul de stat de operă (la Teatrul de vară 23 August): PRINȚESA CIRCULUI — 19.30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale” (sala Comedia): REGINA DE NAVARA — 20.
- Teatrul de Comedie (la Teatrul de vară din parcul Herăstrău): OPINIA PUBLICĂ — 20.30.
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): ACEST ANIMAL CUDAT — 19.30, (sala Studio): JAGUARUL ROSU — 20.
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: MORISCA — 20.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy): HORIA ȘI RADU ȘI ASUMA RISCU — 19.30.

Uși deschise iubitorilor artei populare. În fotografiile: aspecte din muzeul „Prof. dr. N. Minovici” din București (stînga) și Muzeul etnografic din Reghin (dreapta)

Amfiteatrele și bibliotecile mai păstrează pînă în ultimele zile ale lui iunie febrilitatea specifică examenelor universitare. Totuși, după cum am fost informați la Uniunea Asociațiilor Studenților, programul activităților de vacanță e pregătit în cele mai mici amănunte.

Să anticipăm. Începînd din primele zile ale lunii iulie, peste 10 000 de studenți se vor odihni și recrea, în serii de cîte 12 zile, în taberele amenajate la Costinești, Izvorul Mureșului, Piriul Rece, Timișul de Sus, care, cu acest prilej, primesc înfățișarea unor adevărate centre universitare estivale. Alți 3 400 de tineri vor merge în stațiunile balneo-climaterice de la Tușnad, Eforie Nord, Techirghiol, Călimănești, Govora, Sinaia, Borseac, Căciulata etc.

Itinerar de vacanță studentească

Activitatea turistică studentească înregistrată în această vacanță o ampliore deosebită. Pe drumurile de munte, ori pe cărările de miraj ale Deltei, la locurile unor renumite vestigii istorice sau monumente de cultură și artă vor putea fi văzuți în acest sezon al drumeției peste 10 000

de studenți. Cei ce doresc vor putea parcurge 10 trasee care oferă posibilitatea cunoașterii celor mai renumite zone geografice și de importanță istorică ale Carpaților. În Delta se organizează tradiționalele excursii nautice. Alte excursii vor avea ca obiectiv mînaștirile și casele memoriale

situate în nordul Moldovei, vestigiile așezărilor daco-romane. Gels mai importante obiective industriale, cultural-artistice, arhitectonice din țară și din Capitală figurează, de asemenea, în programele excursiilor „în circuit”. Constituții în „brigăzi complexe de studiu și documentare”, studenți din București, Iași, Cluj și Timișoara, de la facultățile de filologie, istorie, geografie-geologie, științe economice, de la conservator și arte plastice se vor deplasa în cele mai renumite zone folclorice ale țării, din studiul cărora vor extrage materialul necesar întocmirii unor lucrări științifice și de artă. În pregătirea excursiilor, 500 de studenți au frecventat asiduu cursuri speciale, organizate la București, Cluj, Iași,

Timișoara și Brașov, la absolvirea cărora au primit calificarea de „șhid al excursiilor studențești”.

Totodată, Uniunea Asociațiilor Studenților, în colaborare cu Oficiul Național de Turism, organizează excursii în R. P. Bulgaria, R. P. Ungară și R. S. Gheoslovacă.

Studenții vor putea frecventa casele de cultură, cluburile, terenurile de sport, ștrandurile și bazele nautice ce sînt puse la dispoziție. În centrele universitare vor fi organizate întreceri sportive, chermesse și carnavaluri, vizionări de filme, întâlniri cu artiști, oameni de știință, activiști de partid și de stat. Formații artistice, brigăzile și echipele studențești de dansuri vor intra peste scurt timp în sezonul turneelor.

PRIMIREA LA C. C. AL P. C. R. A DELEGAȚIEI DE ACTIVIȘTI AI P. C. U. S.

Joi, 22 iunie, tovarășul Virgil Trofin, secretar al C.C. al P.C.R., a primit delegația de activiști ai P.C.U.S., condusă de V. I. Komotop...

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost condusă de tovarășul Ștefan Matei, membru al C.C. al P.C.R., ne-a vizitat...

S-au deschis lucrările simpozionului consacrat „Efectului Coandă”

În aula Academiei Republicii Socialiste România s-au deschis joi dimineața lucrările simpozionului „Efectul Coandă și unele aplicații speciale ale aerodinamicii”...

În continuare, acad. Elie Carafoli a făcut o amplă expunere privind activitatea științifică și tehnică a remarcabilului savant român Henri Coandă...

Deschiderea lucrărilor, prezintă Academia de Științe a U.R.S.S., institutelor de mecanica fluidelor...

Deschiderea lucrărilor, prezintă Academia de Științe a U.R.S.S., institutelor de mecanica fluidelor...

Deschiderea expoziției „Italia produce”

În Pavilionul central al Complexului de expoziții din Piața Școlii din Capitală s-a deschis joi dimineața expoziția „Italia produce”...

La inaugurare au fost prezenți Gheorghe Rădulescu, vicepreședintele al Consiliului de Miniștri, Maxim Berghianu, președintele Comitetului de Stat al Planificării...

Actuala expoziție industrială organizată de Italia, a spus în încheiere vorbitorul, poate aduce un valoros aport în acest sens...

Rețeaua dintre România și Italia, a subliniat vorbitorul, permite perfecționarea în continuare a colaborării și fructificării variabilelor...

În cuvântul de deschidere, Niccolò Moscato, ambasadorul Italiei la București, a subliniat că schimburile comerciale între Italia și România au cunoscut în ultimul timp o dezvoltare apreciabilă...

Rețeaua dintre România și Italia, a subliniat vorbitorul, permite perfecționarea în continuare a colaborării și fructificării variabilelor...

La un al doilea cuvântul prof. Antigono Donati, președintele Institutului Italian pentru comerțul exterior...

La un al doilea cuvântul prof. Antigono Donati, președintele Institutului Italian pentru comerțul exterior...

Plecarea unei delegații guvernamentale române în Iran

Joi la amiază a părăsit Capitala plecând în Iran Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior...

Cu acest prilej se va discuta felul în care se îndeplinesc acordurile semnate până în prezent...

Cronica zilei

J. Westoby, director al Diviziei pădurilor din secretariatul O.N.U. pentru alimentație și agricultură...

La cinematograful „Republica” din Capitală a avut loc joi seara gala filmului italian, organizată de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă...

La Tirgul internațional de la Poznan

45 DE ȚĂRI PARTICIPANTE SUCCESUL PAVILIONULUI ROMÂNESC

„Cea mai mare vitărie a comerțului exterior polonez” — așa este sintetizată în cercurile specializate...

„Cea mai mare vitărie a comerțului exterior polonez” — așa este sintetizată în cercurile specializate...

CORESPONDENȚA DIN R. P. POLONĂ DE LA AL. POPESCU

treaga lume expun o mare varietate de produse răsăritate pe o suprafață de 127 200 metri pătrați.

de specialiști din numeroase țări care studiază produsele expuse de noi și încheie sau se pregătesc să încheie contracte...

Un loc important în cadrul tirgului îl ocupă expozitiile industriale poloneze...

Un loc important în cadrul tirgului îl ocupă expozitiile industriale poloneze...

A APĂRUT REVISTA „ANALELE INSTITUTULUI DE STUDII ISTORICE ȘI SOCIAL-POLITICE DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.R.”

Numărul pe lunile mai—iunie al revistei publică, cu prilejul aniversării a 50 de ani de la luptele purtate de Armata română la Mărășești și Otuz...

vreamea

Timnul probabil pentru zilele de 24 și 26 iunie. În țară: vreme în general frumoasă...

MARIONETELE

(Urmare din pag. 1) col intitulat: „Pe cine sprijinim noi”, cunoscutul comentator Walter Lippmann...

SPORT

Campionatele individuale de box

Au fost desemnați finalisții

Aseară, pe stadionul Republicii, în cadrul campionatelor republicane de box...

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

LA BARCELONA a început un turneu de baschet la care participă numai jucători cu înălțimea sub 1,80 m...

ECHIPA MASCULINĂ DE HANDBAL GRUNWEISS (R.F.G.) intră în turnee în U.R.S.S.

DUPĂ ȘAPTE ETAPE. ÎN TURUL CICLIST AL MĂRII MARMARĂ continuă să conducă bulgarul Kotev...

Cassius Clay continuă să boxeze...

Impresarul lui Cassius Clay (campion mondial de box deposedat de titlu și condamnat de autoritățile americane pentru refuzul de a fi încorporat în armata S.U.A.)...

DUPĂ ȘAPTE ETAPE. ÎN TURUL CICLIST AL MĂRII MARMARĂ continuă să conducă bulgarul Kotev...

Campionatele mondiale de scrimă

A 30-a ediție a Campionatelor mondiale de scrimă pentru seniori se va desfășura între 6-17 iulie în Canada, la Montreal...

La actuala ediție a C.M. de scrimă țara noastră va fi reprezentată de echipele masculine și feminine...

viața internațională

SESIUNEA EXTRAORDINARĂ A ADUNĂRII GENERALE A O.N.U.

NEW YORK 22 (Agerpres). — Miercuri după-amiază au continuat dezbaterile din cadrul sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. consacrată examinării situației din Orientul Apropiat. Ministrul de externe al Tanzaniei, C. Y. Mgonja, a declarat că Adunarea Generală trebuie să condamne atacul armat al Israelului împotriva statelor vecine.

Primul ministru sudanez, Mohamed Ahmed Mahgoub, a declarat că „sarcina primordială a O.N.U. este de a elimina toate izvoarele de agresiune din această regiune”. El a declarat că sprijină proiectul de rezoluție sovietic.

Ardehîr Zahedi, ministrul de externe al Iranului, a cerut ca Israelul să-și retragă trupele din teritoriile ocupate.

Președintele Consiliului de Miniștri al Italiei, Aldo Moro, care a urmat apoi la cuvânt, a declarat că problema dezastrului și a retragerii trupelor trebuie tratată în cadrul general al creării unei păci durabile care să garanteze dreptul la independență politică, integritatea teritorială, protecția împotriva amenințării sau folosirii forței. El s-a pronunțat pentru desemnarea unui reprezentant special sau al unui mediator al O.N.U.

Ministrul afacerilor externe al Indiei, M. C. Chagla, a declarat că „o pace durabilă în Orientul Mijlociu nu poate fi fondată decât pe retragerea imediată și fără condiții a forțelor israeliene din teritoriile pe care le ocupă. El s-a pronunțat împotriva impunerii unui nou statu-quo și creării unui nou raport de forțe în această zonă prin politica faptului împlinit.

În cadrul dezbaterii din ședința de joi dimineața a luat cuvântul ministrul de externe al Indoneziei, Ahmad Etemadi. El a declarat că guvernul indonezian a adresat secretarului general al O.N.U., U Thant, o scrisoare prin care cere să se ia măsurile necesare pentru a asigura securitatea populației din regiunile ocupate de trupele israeliene și pentru a ajuta la întoarcerea refugiaților.

În cuvântul său, ministrul de externe al Mauritaniei, Birane Mamadu Wane, a menționat că criza din Orientul Apropiat nu trebuie să servească drept o „acțiune de diversivitate” nici să „abată atenția opiniei publice mondiale de la războiul murdar din Vietnam”.

Ministrul de externe al Belgiei Pierre Harmel, s-a pronunțat împotriva oricărei acceptări pe plan politic sau juridic a modificărilor teritoriale survenite în urma luptelor. Pierre Harmel a enumerat apoi „drept bază pentru orice soluție echitabilă”, următoarele principii: statele interesate să renunțe la război; să se recunoască fără rezerve statutul de stat suveran al Israelului; Israelul să renunțe la orice obiectiv expansionist; trecerea liberă pe căile maritime să fie respectată în conformitate cu convențiile internaționale.

Maurice Couve de Murville, ministrul de externe al Franței, a arătat că „este de la sine înțeles că nici un fapt împlinit la fața locului în ce privește limitele teritoriale și situația creată cetățenilor statelor interesate nu va putea fi considerat ca definitiv. Numai o reglementare acceptată, după tratative libere, de către toate părțile în cauză și aprobată de comunitatea internațională ar putea soluționa ansamblul problemelor pendente. Altfel timp cât în Vietnam războiul continuă — a arătat el — în Orientul Mijlociu nu se vor deschide perspective de pace. Dacă războiul din Vietnam va lua sfârșit în condițiile pe care Franța le-a amintit adeseori și care implică din partea unui stat mare o hotărâre curajoasă și rodnică, în acest caz se vor deschide imediat perspective cu totul noi”. Vorbitorul a adăugat că „marile puteri trebuie să-și asume rolul ce le revine. Nimic nu se va face fără aceste puteri, și cu atât mai mult împotriva lor sau împotriva uneia din ele”.

A mai luat cuvântul și ministrul de externe pakistanez, Pirzada, care și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu situația din Orientul Apropiat.

În încheierea lucrărilor ședinței de dimineață a luat cuvântul președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Mongolei, Jumjaaghiin Tedenbal. Delegația mongolă, a arătat vorbitorul, sprijină întru totul proiectul de rezoluție prezentat de Uniunea Sovietică.

În ședința de joi după-amiază ministrul de externe al Turciei, İhsan Sabri Çağlayangil, a arătat că guvernul său a făcut cunoscut de mai multă vreme că nu va recunoaște „faptul împlinit al cu-ceririlor teritoriale de către Israel”.

După ce a ascultat și cuvântul președintelui Consiliului de Miniștri al Ucrainei, V. Șerbițki. Adunarea Generală a O.N.U. și-a aminat lucrările până vineri

Tovarășul Ion Gheorghe Maurer s-a întâlnit cu conducătorii unor delegații aflate la sesiune

NEW YORK 22. — Trimisul special Agerpres, R. Căpescu, transmite: Tovarășul Ion Gheorghe Maurer, conducătorul delegației române la sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U., a avut miercuri noi întâlniri cu conducătorii unor delegații aflate la sesiune, abordându-se cu acest prilej probleme legate de ordinea de zi a sesiunii și alte probleme ale vieții internaționale.

Președintele Consiliului de Miniștri a avut o întrevedere cu Habib Bourghiba-jr., ministrul de externe al Republicii Tunisiei, șeful delegației tunisiene. A fost de față Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România.

O altă întrevedere a avut-o cu

Aldo Moro, președintele Consiliului de Miniștri al Italiei. Au participat Amintore Fanfani, ministrul de externe, și Piero Vinci, reprezentantul permanent al Italiei la O.N.U., Corneliu Mănescu, ministrul de externe, Mircea Mălița, adjunct al ministrului de externe, și Gheorghe Diaconescu, reprezentantul permanent al României la O.N.U.

Tot în cursul zilei de miercuri, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, împreună cu Corneliu Mănescu au avut o întâlnire cu Arthur Goldberg, reprezentantul permanent al S.U.A. la O.N.U.

Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, s-a întâlnit cu Couve de Murville, ministrul afacerilor externe al Franței.

Dejun oferit de conducătorul delegației române

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, conducătorul delegației române la sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U., a oferit la 22 iunie un dejun — în saloanele O.N.U. — în cinstea conducătorilor și membrilor unor delegații participante la actuala sesiune.

Au luat parte Mohammed H. Maiwandwal, primul ministru al Afganistanului, Todur Jivkov, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria, Jozef Lenart, președintele guvernului R. S. Cehoslovacie, Mika Spiliak, președintele Vecei Executive Federale a R.S.F. Iugoslavia, Ahmed Mahomed Mahgoub, prim ministru și ministru al afacerilor externe al Sudanului, Jenő Fock, președintele Guvernului Revoluționar Muncitoresc Tărăneso Ungar, Mahmoud Fawzi, asistent al președintelui R.A.U. pentru afacerile externe. Au fost pre-

zenți, de asemenea, ministrul de externe: Nur Ahmed Etemadi (Afganistan), Ivan Bașev, (R. P. Bulgaria), Vaclav David (R. S. Cehoslovacie), Marko Nikozić (R.S.F. Iugoslavia), Janos Peter (R. P. Ungaria), Ardehîr Zahedi (Iran), Birane Wane Mamadou (Mauritania), Syed Sharifuddin Pirzada (Pakistan), Habib Bourghiba-jr. (Tunisia), precum și reprezentanți permanenți la O.N.U. ai unor țări printre care Algeria, Italia, Marea Britanie, Mexic.

Din partea română au participat Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, Mircea Mălița, adjunct al ministrului afacerilor externe și Gheorghe Diaconescu, reprezentantul permanent al Republicii Socialiste România la O.N.U. Președintele Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer, a rostit un toast. Dejunul s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească.

În sprijinul victimelor conflictului

După cum anunță agenția Algerie Presse Service, Algeria a acordat Republicii Arabe Unite un ajutor financiar în valoare de 30 de milioane de dinari.

O serie de organizații obștești din R. P. Ungar au trimis în aceste zile ajutoare populației R.A.U. din Siria. De asemenea, Crucea Roșie Ungară a trimis medicamente, pâine, îmbrăcăminte și alimente populației irordaniei, Irakului și altor țări arabe.

Agencia ANSA informează că guvernul italian a trimis o nouă cantitate de medicamente în ajutorul victimelor care au avut de suferit de pe urma conflictului armat arabo-iranzian. Medicamentele au fost expedite spre Egipt la bordul pachetului „Esperia”.

NEW YORK 22 (Agerpres). — Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, A. N. Kosighin, a avut joi o întâlnire cu secretarul de stat al S.U.A., Dean Rusk. La întâlnire au participat ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., A. Gromiko, ambasadorul Uniunii Sovietice la S.U.A., A. Dobrinin și ambasadorul S.U.A. la Moscova, L. Thompson.

WASHINGTON. — Președintele Johnson a avut joi la Casa Albă o întrevedere cu primul ministru al Italiei, Aldo Moro, și ministrul de externe Fanfani. Convorbirile s-au axat, în special, asupra lucrărilor sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. și asupra situației din Orientul Apropiat. În aceeași zi, președintele Johnson a avut o întrevedere cu ministrul de externe al Marii Britanii, George Brown, care i-a remis un mesaj din partea premierului britanic, Harold Wilson. În cursul întrevederii a fost examinată situația din Orientul Mijlociu, situația din Vietnam, precum și relațiile dintre cele două țări.

CAIRO 22 (Agerpres). — Comitetul ministerial R.A.U. pentru economie și planificare a examinat situația economică în etapa actuală, ca urmare a conflictului din Orientul Apropiat, precum și în urma opririi navigației pe Canalul de Suez. Comisia a hotărât să se procedeze la o nouă examinare a planului de investiții și să facă modificările necesare pentru ca R.A.U. să poată face față mai bine condițiilor actuale.

O condamnare energică a agresiunii americane în Vietnam

200 scriitorii și artiștii francezi — informează cotidianul „Le Monde” — au semnat un apel în care condamnă agresiunea americană din Vietnam. Printre semnatari figurează numele lui J. P. Sartre, K. Axelos, Colette Audry, S. de Beauvoir, B. Beck, P. Brasseur, A. Resnais, P. Brook. Exprimind un protest energic împotriva escaladării războiului apărui subliniază că „Statele Unite violază în fiecare zi, prin bombardamentele și acțiunile lor militare, suveranitatea poporului vietnamez. Nu există o cale de mijloc între nedreptate și dreptate, de compromis între agresor și victimă. Iată de ce noi dorim să afirmăm în mod clar că singura cale de soluționare a problemei Vietnamului este recunoașterea absolută a dreptului vietnamezilor de a fi liberi la ei acasă și de a-și hotărî ei înșiși destinul lor. Această recunoaștere, se spune în încheierea apelului, implică încetarea bombardamentelor împotriva R. D. Vietnam, retragerea trupelor invadatoare, liberarea pentru poporul vietnamez al de pune, el însuși, în aplicare acordurile de la Geneva: un Vietnam liber, unit, independent și pașnic”.

REPREZENTANȚĂ PERMANENTĂ A F.N.E. ÎN CAMBODGIA

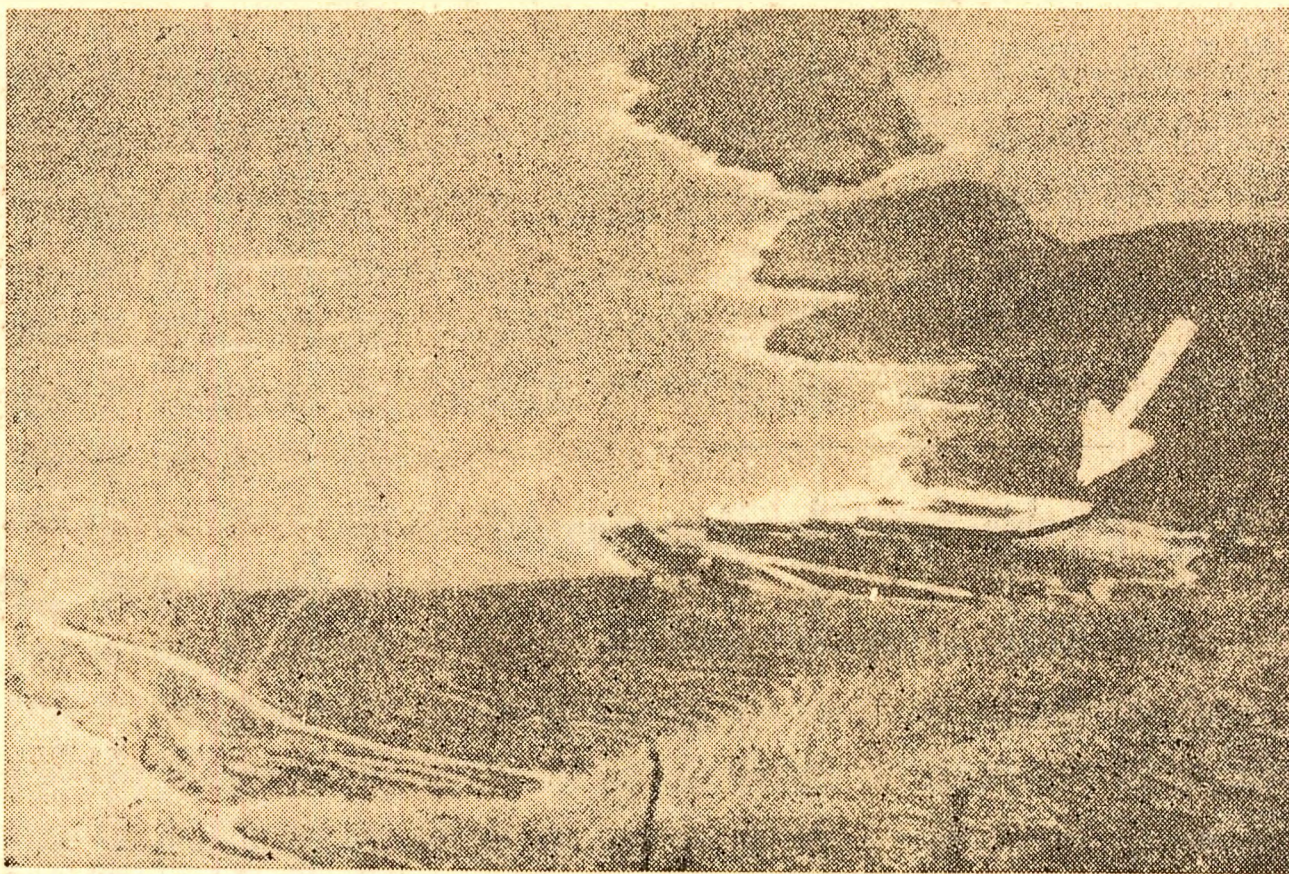
HANOI 22 (Agerpres). — Agenția de presă Eliberarea a făcut cunoscut că pe baza unei înțelegeri intervenite între Prezidiul Comitetului Central al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud și guvernul regal al Cambodgiei s-a hotărât stabilirea la Phnom Penh a unei reprezentanțe permanente a F.N.E. Potrivit comunicatului, această hotărâre are drept scop întărirea continuă a solidarității și relațiilor prietenești dintre poporul cambodgian și populația Vietnamului de sud.

DJAKARTA

Alte sentințe împotriva comuniștilor

DJAKARTA 22 (Agerpres). — Tribunalul militar din localitatea Palembang (Sumatra de sud) a pronunțat sentința în procesul intentat lui Suwardingsih, membru al C.C. al P.C. din Indonezia, condamându-l la închisoare pe viață. El este acuzat de a fi participat la organizarea evenimentelor de la 30 septembrie 1965. Pe de altă parte, tribunalul militar din orașul Sukarata (Java centrală) procurorul a cerut pedeapsa cu moartea în procesul intentat frunțașului comunist Ramelana, fost primar al acestui oraș.

Citind postul de radio Djakarta, agenția Tanlug anunță că generalul Suharto a respins cererile de grațiere a lt. col. Untung și cele ale altor trei ofițeri indonezieni condamnați la moarte de tribunalul militar special din Djakarta sub acuzația de a fi participat la evenimentele de la 30 septembrie 1965.

La Londra a avut loc un miting de protest împotriva acțiunilor democratice ale guvernului militar de la Atena. Au luat cuvântul deputatul M. MacMillan și Betty Ambatielos, soția liderului sindical grec Ambatielos, care a fost arestat în Grecia. Participanții au adoptat o rezoluție în care cheamă guvernul englez să condamnă în mod public livrarea militară din Grecia și să ceară eliberarea tuturor deținuților politici, restabilirea în țară a libertăților cetățenești și sindicale.

În fotografie: o vedere aeriană a insulei Yaros. Locul închisorii în care sînt înmînțaji mulți dintre cei arestați de actualul guvern militar este indicat de săgeată.

RHODESIA

„Misiunea Alport”

Relativa perioadă de acalmie în relațiile anglo-rhodesiene a luat sfârșit săptămîna trecută, cînd guvernul britanic și-a anunțat intenția de a relua dialogul cu autoritățile de la Salisbury. Și de această dată scopul declarat al negocierilor este găsirea unei soluții „reciproc acceptabile” pentru rezolvarea crizei izbucnite prin proclamarea unilaterală a „independenței” Rhodesiei.

Ca negociator din partea Londrei a fost desemnat lordul Alport, fost înalt comisar al federației neocoloniale a Rhodesiei și Nyassalandului, destrămată prin proclamarea independenței statelor Malawi și Zambia. În cercurile politice londoneze lordul Alport este considerat cel mai potrivit negociator în vederea apropierii pozițiilor celor două părți, deoarece el deține încă legături strînse cu numeroși politicieni „moderați” din Rhodesia „rebelă” de pe vremea federației de tristă amintire.

Intrețarea pe care și-o pun comentarii englezi este: va putea oare lordul Alport să obțină de la echipa lui Smith ceea ce n-a reușit premierul englez Wilson? Părerile sînt, deocamdată, împărțite.

Pentru opoziția conservatoare, inițiativa de fapt a noii runde, misiunea lordului Alport reprezintă „ultima șansă de a evita consecințele dezastruoase pentru ambelor părți”, cum s-a exprimat liderul adjunct al partidului, R. Maudling, cînd a cerut relucarea de către guvernul Wilson a dialogului cu Salisbury. Comentarii englezi sînt însă mai sceptici. Ei au în vedere faptul că în perioada cursă de la izbucnirea crizei, Londra a fost singura parte, din cele două, care a făcut concesii pentru a nu rupe complet legăturile cu Rhodesia. Nici de data aceasta Smith nu se arată dispus să cedeze ceva din poziția lui. Cu altă mai mult cu cit, după cum scrie ziarul „Sunday Times”, în ultimele sale luni extremiste de dreapta au cucerit noi poziții în cabinetul lui Smith. Aceștia sînt adepții unei politici de „finalizare” a acțiunii de la 11 noiembrie 1965 și data proclamării unilaterale a independenței Rhodesiei, cerîndu-i lui Smith să proclame țara „republică”. Pregătirile pentru acest pas sînt destul de avansate. De mai mult timp, o comisie constituțională studiază modalitățile în care se poate înfăptui proclamarea „Republicii Rhodesia”. Șeful guvernului de la Salisbury a declarat că după acest act „orice fel de negocieri cu Anglia nu vor mai avea nici un sens”. Referindu-se la apropiatele tratative, el a ținut totodată să precizeze că „nu poate fi vorba de nici un fel de negocieri dacă guvernul britanic se menține pe poziția de a concepe independența Rhodesiei pe principii majorității care ar reda drepturile legitime populației autohtone din Rhodesia. Cu alte cuvinte, autoritățile de la Salisbury nu sînt dispuse să cedeze nici un micron din poziția lor.

Se pune atunci întrebarea: Pe ce se vor baza tratativele? Pe o nouă „cedare” a Londrei? Presa

engleză relevă faptul că această posibilitate nu trebuie exclusă din vedere. Pentru că poziția Londrei în conflictul anglo-rhodesian a suferit, în cele 19 luni de criză, o metamorfoză curioasă. De unde, la început, Anglia susținea că nu va recunoaște sub nici o formă „guvernul rebel al lui Smith”, a iur să trateze cu el. Este, de asemenea, bine știut că, imediat după actul din noiembrie 1965, cîntind să timperezze criticile țrilor africane față de poziția ei echivocă în problema rhodesiană, Anglia a promis că va restabili ordinea pe calea „sanjeciunilor economice”. Dar aceste „sanjeciuni” nu au fost nici pe departe de natură să subzecească pozițiile guvernului de la Salisbury. Evident, Anglia ar putea interveni cu eficacitate dacă și-ar fixa un asemenea obiectiv. Dar, cercurile economice-financiare londoneze, strîns legate de economia rhodesiană și cea sud-africană — care susține fașis regimul Smith — nu doresc o astfel de acțiune. Un guvern rhodesian în care majoritatea ar fi africană nu prezintă, pentru aceste cercuri, suficiente garanții. La Londra nu se ascunde teama că, așa cum s-a mai întîmplat și în alte foste colonii britanice, un guvern rhodesian care ar reprezenta interesele populației majoritare ar putea lua măsuri de limitare a influenței engleze. În fapt, aceasta este una dintre explicațiile poziției ambigue a Londrei în criza rhodesiană. Există și o altă cauză: o Rhodesie „albă” constituie o permanentă sursă de încordare în Africa, lărgind cîmpul de manevră al cercurilor imperialiste, sporind șansele lor de a interveni în problemele continentului.

Dacă așa stau lucrurile, atunci de ce s-a lansat guvernul englez în această nouă rundă de tratative? Corespondenții ziarului „Le Monde” de la Londra explică faptul prin considerentele de ordin intern. Exploatarea greutăților economice și politice ale partidului laburist, descreșterea popularității acestuia în țară — dovadă recentele succese electorale — conservatorilor a declanșat o ofensivă pe toate planurile, inclusiv în criza rhodesiană. Ei acuză guvernul laburist de „imobilism” în această problemă. Misiunea lordului Alport, care are loc în aceste circumstanțe, urmărește să atenueze oarecum criticile conservatorilor.

În acest timp, la Salisbury situația a devenit mai încordată. Telegramatele de presă sosite în ultimele zile atestă o intensificare a rezistenței față de regimul rasist rhodesian. În capitală au fost introduse măsuri excepționale ca urmare a acțiunilor de partizan care iau amploare. Lupte violente s-au semnalat zilele trecute în valea fluviului Zambezi. Acțiuni similare s-au semnalat la numai 110 km de Salisbury. Patriotii rhodesieni nu înțeleg să devină pradă a jocului politic de pe scena londoneză. Ei leuță pentru ca țara lor să devină cu adevărat independentă și democratică.

A. BUMBAC

agențiile de presă transmit:

Joi a sosit la Budapesta delegația română condusă de Mihai Bălănescu, ministrul postelor și telecomunicațiilor, care va participa la centenarul poștei ungare.

La gara Nyugati, delegația a fost întâmpinată de Dező Horn, prim-locuitor al ministrului transporturilor și telecomunicațiilor, și alte persoane oficiale. La prînz, Mihai Bălănescu a fost primit la Parlament de Timar Matyas, vicepreședintele al Guvernului Revoluționar Muncitoresc-Tărăneso Ungar.

Colaborarea dintre Iugo- slavia și A.E.L.S. a fost discutată la Geneva la 22 iunie, cînd o delegație iugoslavă condusă de Petar Tomici, șef de departament în Secre- tariatul federal pentru comerțul exte- rior, s-a întâlnit cu reprezentanții per- manenți ai țărilor membre ale organi- zației, înfrînțirea a avut loc în baza acordului dintre țările membre ale A.E.L.S. și Iugoslavia. S-a căzut de

acord să se înființeze un grup de lucru care să examineze probleme privind dezvoltarea colaborării economice și tehnice, precum și a schimbului de mărfuri între Iugoslavia și A.E.L.S.

Plenara C.C. al P.C. din Germania care a avut loc recent, a examinat o serie de probleme legate de situația din Orientul Apropiat și din Asia de sud-est. Totodată, participanții la plenară au discutat o serie de aspecte ale situației interne din Republica Federală a Germaniei. Plenara a hotărât să elaboreze proiectul unui program al P.C. din Germania, desemnînd în acest scop o comisie condusă de primul secretar al C.C., Max Reimann.

Convorbiri chino-zambiene. Premierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze, Ciu En-lai, a avut joi la Pekin convorbiri cu Kenneth Kaunda, președintele Republicii Zambia, care se află într-o vizită oficială în China. Convorbirile, menționează agenția

China Nouă, s-au desfășurat într-o atmosferă prietenească.

Delegația de ziariști români, condusă de George Ivașcu, redactor-șef al revistei Contemporanul, care, la invitația M.A.E. al Franței, întreprinde o călătorie de documentare în Franța, a vizitat în ultimele zile Institutul național de știință aplicată din Lyon, Universitatea din Montpellier, stațiunea de pe litoralul Languedoc-Roussillon, șantierelor olimpice de la Grenoble și alte obiective sociale și turistice. Joi, delegația de ziariști români a avut întrevederi la Paris cu Horvé Alphan, secretar general al Ministerului de Externe, precum și cu François Puaux, director pentru Europa din M.A.E.

O delegație a C.C. al P.C. din Japonia condusă de Tomio Nishizawa, membru al Prezidiului și al Secretariatului C.C. al P.C. din Japonia, a sosit la Sofia. Delegația va avea convorbiri cu reprezentanți ai C.C. al P.C. Bulgar.